PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2004 m. liepos 8 d. *

Byloje T-48/00,

Corus UK Ltd, buvusi *British Steel plc*, įsteigta Londone (Jungtinė Karalystė), atstovaujama *solicitors* J. Pheasant ir M. Readings, nurodžiusių adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą iš pradžių M. Erhart ir B. Doherty, vėliau M. Erhart ir A. Whelan, padedamų *barrister* N. Khan, nurodžiusių adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

dėl ieškinio, kuriuo prašoma panaikinti 1999 m. gruodžio 8 d. Komisijos sprendimą 2003/382/EB, priimtą taikant procedūrą pagal EB 81 straipsnį (byla IV/E-1/35.860-B — Besiūliai plieno vamzdžiai) (OL L 140, 2003, p. 1), arba, nepatenkinus šio prašymo, sumažinti ieškovei paskirtą baudą

* Proceso kalba: anglų.

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(antroji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas N. J. Forwood, teisėjai J. Pirrung ir A. W. H. Meij,

sekretorius J. Plingers, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir 2004 m. kovo 19, 20 ir 21 d. įvykus posėdžiams,

priima šį

Sprendimą

Faktinės aplinkybės ir procedūra [1]

1 Ši byla susijusi su 1999 m. gruodžio 8 d. Komisijos sprendimu 2003/382/EB, priimtu pagal EB 81 straipsnio taikymo procedūrą (byla IV/E 1/35.860 B — Bbesiūliai plieno vamzdžiai; OL L 140, 2003, p. 1, toliau – ginčijamas sprendimas).

<...>

1 — Šios bylos motyvai, susiję su bylos faktinėmis aplinkybėmis, nėra pateikti. Faktinės aplinkybės išdėstytos 2004 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *JFE Engineering ir kt. prieš Komisiją*, T-67/00, T-68/00, T-71/00 ir T-78/00, Rink. p. I-2501, 2–33 punktuose.

Procedūra Pirmosios instancijos teisme

34 Byla dėl ginčijamo sprendimo buvo pradėta septyniais *Mannesmann*, *Corus*, *Dalmine*, *NKK Corp.*, *Nippon*, *Kawasaki* ir *Sumitomo* ieškiniais, pateiktais Pirmosios instancijos teismo sekretoriatui nuo 2000 m. vasario 28 d. iki balandžio 3 dienos.

35 Išklausius šalis, 2002 m. birželio 18 d. nutartimi pagal Darbo reglamento 50 straipsnį buvo nuspręsta septynias bylas sujungti, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis. Sujungus bylas, visos ieškovės septyniose bylose galėjo susipažinti su visa šio proceso medžiaga Pirmosios instancijos teismo sekretoriate. Taip pat buvo imtasi proceso organizavimo priemonių.

36 Susipažinęs su teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (antroji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį. 2003 m. kovo 19, 20 ir 21 d. posėdžiuose buvo išklausyti šalių žodiniai pasisakymai bei atsakymai į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus.

Šalių reikalavimai

37 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnį,

— panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį,

— panaikinti dėl ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatyto pažeidimo jai paskirtą baudą,

— nepatenkinus šio prašymo, sumažinti dėl ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatyto pažeidimo jai paskirtą baudą,

— įpareigoti Komisiją grąžinti baudos sumą arba, nepatenkinus šio prašymo, sumą, kuria bauda būtų sumažinta, su palūkanomis nuo visos arba prireikus nuo sumos, kuria bauda būtų sumažinta, skaičiuojant nuo *Corus* atlikto mokėjimo iki Komisijos grąžinimo dienos,

— priteisti iš Komisijos ieškovės per šį procesą patirtas bylinėjimosi išlaidas,

— nurodyti imtis visų priemonių, reikalingų Pirmosios instancijos teismo sprendimui įgyvendinti.

38 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl prašymo panaikinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnį

Dėl ieškinio pagrindo, kad ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytas pažeidimas neegzistavo

Šalių argumentai

39 *Corus* ginčija teiginį, jog nesriegiuotų vamzdžių tiekimo sutartys, kurias ji sudarė su *Vallourec*, *Mannesmann* ir *Dalmine*, yra pažeidimas. Ji šias sutartis sudarė dėl teisėtų komercinių priežasčių, ir dėl jų buvo derėtasi atskirai bei savarankiškai. Jos dalyvavimo derinant veiksmus Komisija nesugebėjo įrodyti.

40 Ieškovė tvirtina, kad ji iki 1994 m. kovo mėnesio išlaikė nuosavybės teisę į įmonę *Imperial*, kuri ruošė nesriegiuotus OCTG vamzdžius, tikėdamasi ją parduoti kaip atskirą įmonę. 1991 m. balandį uždarius gamyklą Clydesdale, ji nebeturėjo vidinio nesriegiuotų vamzdžių, reikalingų *Imperial* veiklai tęsti, tiekimo šaltinio. Tam, kad išsaugotų šios įmonės vertę ir padarytų ją kuo patrauklesnę galimiems pirkėjams, *Corus* privalėjo sudaryti tiekimo sutartis su trečiosiomis šalimis, taip užtikrindama, jog nenutrūkstamas aukštos kokybės nesriegiuotų vamzdžių tiekimas atitiks ilgalaikę Jungtinės Karalystės kontinentiniame šelfe veikiančių naftos įmonių sriegiuotų OCTG vamzdžių paklausą. Dėl su šio galutinio produkto vartojimu susijusio pavojaus, ypač atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės kontinentinio šelfo dalies Šiaurės jūroje klimato ir geologines sąlygas, produktų kokybė buvo esminis kriterijus.

41 Šiam argumentui paremti *Corus* pateikė sutartį, kurią ji 1992 m. sudarė su naftos bendrove *Conoco*, bei prie šios sutarties pridėtą techninę specifikaciją. Iš jų matyti,

kad *Corus* privalėjo laikytis bendrovės *Conoco* nurodytų reikalavimų, ypač susijusių su gaminant sriegiuotus OCTG vamzdžius naudojamų nesriegiuotų vamzdžių kokybe. Produktų kontrolės procedūra netgi numatė nepriklausomą plieno gamyklų, gaminančių *Corus* skirtus nesriegiuotus vamzdžius, inspekciją.

42 Be to, *Corus* pažymi, kad trys su *Vallourec*, *Dalmine* ir *Mannesmann* sudarytos sutartys, kiekviena pradiniam penkerių metų laikotarpiui ir vėliau automatiškai atnaujinamos, kurios tariamai reiškė ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytą pažeidimą, negali būti vienas susitarimas, nes jos buvo pasirašytos skirtingu laiku, tai yra atitinkamai 1991 m. liepos 24 d., 1991 m. gruodžio 4 d. ir 1993 m. rugpjūčio 9 dieną.

43 *Corus* nuomone, tai, kad ji nesriegiuotų vamzdžių tiekimą padalijo trims skirtingiems tiekėjams, buvo logiška. Didesnis tiekėjų skaičius nebūtų jai leidęs patenkinti savo klientų poreikių. Paprastai klientai apriboja jų užsakomus vamzdžius gaminančių tiekėjų skaičių, nes jų atliekama kokybės kontrolė, atsižvelgiant į ypatingą produktų saugumo svarbą nagrinėjamame veiklos sektoriuje, yra labai brangi. Tačiau *Corus* privalėjo turėti keletą tiekėjų, kad apsisaugotų nuo neigiamų galimų streikų ar avarijų valcavimo gamyklose finansinių pasekmių bei atsižvelgtų į tai, jog OCTG vamzdžių paklausa yra labai nepastovi.

44 Be to, OCTG vamzdžiai yra paprastai ilgalaikių tiekimo sutarčių pagrindu pagal pateiktus matmenis gaminami produktai. Šiuo atveju penkeriems metams su automatinio atnaujinimo galimybe sudarytų tiekimo sutarčių galiojimas jokiu būdu nėra neįprastas. Kiekvienas vamzdžių užsakymas tiksliai apibrėžia reikiamą kokybę bei matmenis, todėl pardavimas iš atsargų yra praktiškai neįmanomas. *Corus* taip pat tvirtina, kad naftos sektoriuje veikiantys ūkio subjektai reikalauja, jog, atsižvelgiant į dideles gręžimo platformų eksploatavimo sąnaudas, jų užsakomi vamzdžiai būtų patiekti per poreikius atitinkančius griežtus terminus.

45 Ieškovė teigia, kad turint omenyje prieš tai išdėstytus kokybės reikalavimus, Komisijos pastaba ginčijamo sprendimo 152 punkte dėl perteklinių struktūrinių plieno vamzdžių sektoriaus pajėgumų sudarant tiekimo sutartis, ypač dėl galimybės importuoti vamzdžius iš Vengrijos, Lenkijos, Čekoslovakijos bei Kroatijos, yra nereikšminga, nes šiose šalyse pagaminti plieno vamzdžiai buvo nepakankamai kokybiški, be to, tuo metu šios šalys buvo politiškai nestabilios. Kalbant apie kitus galimus tiekimo šaltinius, pasakytina, kad produktai iš Lotynų Amerikos kėlė tą pačią kokybės problemą kaip ir Rytų Europos šalių gaminiai, o Šiaurės Amerika netiko, nes šios šalies gamintojai neparodė jokio aiškaus susidomėjimo eksportuoti savo produktus. Japonijos produktų atveju importo kliūtis buvo transportavimo išlaidos bei pristatymo terminai, ypač atsižvelgiant į tai, kad OCTG vamzdžių kaina Europoje buvo palyginti nedidelė. Todėl tai, kad *Corus* pasirinko tris Bendrijos tiekėjus, buvo logiška komerciniu požiūriu.

46 *Corus* atmeta ginčijamo sprendimo 152 konstatuojamojoje dalyje pateiktą argumentą, jog tai, kad tiekimo sutartys numatė nuo penkių iki šešių savaičių pristatymo terminą, o nepristatymo atveju – tik vieną sankciją, t. y. nepristatyto tonažo įtraukimą į metinį tonažą, į kurį tiekėjas turėjo teisę, reiškia, jog pristatymo terminai *Corus* buvo nelabai svarbūs.

47 *Corus* teigimu, dėl nepastovios OCTG vamzdžių paklausos Jungtinės Karalystės kontinentiniame šelfe vienintelė praktinė galimybė užtikrinti savo poreikį buvo nustatyti nesriegiuotų vamzdžių, kuriuos turėjo patiekti trys tiekėjai, kiekį procentinėmis dalimis, o ne fiksuotais kiekiais. Tik tokia sistema leido atsižvelgti į perteklių ar trūkumą rinkoje, kuriai buvo skirti nesriegiuoti vamzdžiai.

48 Be to, susitarimas dėl formulės, siejančios už vamzdžius *Corus* sumokėtą kainą su jos parduodamų OCTG vamzdžių kainomis, leido atsižvelgti į didelį kainų svyravimą

dėl vamzdžių paklausos nepastovumo. Šiuo atžvilgiu ekonomiškai būtų buvę labai sudėtinga su tiekėjais suderėti fiksuotą kainą, kuri būtų pakankamai žema, kad *Corus* būtų tikra, jog vėlesnis OCTG vamzdžių pardavimas visuomet išliks pelningas. *Corus* teigimu, informacija apie jos parduotų OCTG vamzdžių kiekius bei pirkėjų sumokėtas kainas tiekėjams nebuvo atskleista, nepaisant to, kad į šią informaciją buvo atsižvelgiama minėtoje formulėje. Tiekėjams buvo pranešta tik remiantis šią formule apskaičiuota nesriegiuotų vamzdžių kaina; be to, jie turėjo teisę prašyti nepriklausomą auditorių patikrinti, ar formulė taikoma teisingai.

49 *Corus* teigimu, Komisijos argumentas, jog kiekviena tiekimo sutartis atskirai neturi jokios prasmės, nes šios sutartys kiekvienam tiekėjui paskirsto tam tikrą procentinę *Corus* poreikių dalį, yra nereikšmingas. Jis niekaip neįrodo, kad tiekimo sutartys buvo kokių nors suderintų veiksmų tarp keturių Europos gamintojų, už kuriuos ginčijamame sprendime jie buvo nubausti, rezultatas. Kiekvieną šių sutarčių *Corus* veikiau sudarė įgyvendindama bendrą tiekimo strategiją, kurią pasirinko savarankiškai.

50 *Corus* tvirtina, kad jos pateiktas nagrinėjamų tiekimo sutarčių ekonominės logikos paaiškinimas leidžia kitaip suprasti jos elgesį, todėl Komisija privalo įrodyti suderintų veiksmų tarp keturių nubaustų įmonių egzistavimą kitu būdu, o ne remdamasi šiomis sutartimis (generalinio advokato M. Darmon išvados 1993 m. kovo 31 d. Teisingumo Teismo sprendimui *Ahlström Osakeytiö ir kt. prieš Komisiją*, pavadintame „Medienos masė II", C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 ir C-125/85 – C-129/85, Rink. p. I-1307, I-1445, 195 punktas). Šiuo atžvilgiu ji pažymi, kad lygiagretūs veiksmai gali būti laikomi suderintų veiksmų įrodymu tik tuomet, jei suderinti veiksmai būtų vienintelis logiškas tokių veiksmų paaiškinimas (minėto sprendimo „Medienos masė II" 71 punktas).

51 *Corus* priduria, jog bet kuriuo atveju Komisijos atsiliepime į ieškinį pateiktas argumentas, kad prieš tai šiame sprendime nagrinėtos tiekimo sutarčių nuostatos apriboja konkurenciją, neįrodo konkretaus ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatyto pažeidimo. Net darant prielaidą, jog šios nuostatos iš tikrųjų prieštaravo konkurencijai, vien šios aplinkybės nepakanka įrodyti suderintiems veiksmams tarp keturių Europos gamintojų, siekiant pašalinti Japonijos gamintojus iš Jungtinės Karalystės rinkos.

52 Be to, rašytiniai įrodymai, kuriais Komisija rėmėsi savo argumentams pagrįsti, ypač nurodytieji ginčijamo sprendimo 91 ir 147 konstatuojamosiose dalyse, nepatvirtina susitarimo tarp *Corus* ir kitų Europos vamzdžių gamintojų egzistavimo. Savo atsiliepime į ieškinį jais visiškai pasiremti nedrįso pati Komisija. *Corus* nuomone, Komisijos atliktas įrodymų tyrimas yra nenuoseklus, ypač todėl, kad iš jo neaišku, kaip ir dėl kokių priežasčių dvišalė *Corus* ir *Vallourec* sutartis, tariamai įrodyta 1990 m. užrašais, vėliau tapo daugiašale sutartimi tarp keturių Europos gamintojų. Šiuo atžvilgiu ji tvirtina, jog siekdama, kad nebūtų panaikintas ginčijamo sprendimo 2 straipsnis, Komisija privalo įrodyti suderintus veiksmus tarp keturių Europos gamintojų, nulėmusius tai, kad šie sudarė nesriegiuotų vamzdžių tiekimo sutartis.

53 Be to, kadangi *Dalmine* kaltinama nuo 1991 m. gruodžio mėnesio dalyvavusi ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytame pažeidime, *Corus* tvirtina, kad 1993 m. įrodymai neturi jokios reikšmės kalbant apie tariamą Pagrindinių taisyklių „tapimą" Patobulintomis pagrindinėmis taisyklėmis. *Corus* taip pat pažymi, jog Komisija PP atsižvelgė į tai, kad 1990 m. ir vėlesni dokumentai patvirtina susitarimą tarp keturių Europos gamintojų, tačiau ginčijamame sprendime ji to nemini.

54 *Corus* taip pat nagrinėja tam tikrus ginčijamo sprendimo 78–81 punktuose analizuotus raštus, kuriais dar kartą buvo pasiremta 147 konstatuojamojoje dalyje,

t. y. 1990 m. kovo 23 d. dokumentą „Pastabos dėl VAM sutarties pratęsimo" (toliau – dokumentas „Pastabos dėl VAM sutarties"), esantį bylos 15622 puslapyje, 1990 m. gegužės 2 d. dokumentą „Strateginės pastabos dėl VLR santykių" (toliau – dokumentas „Strateginės pastabos"), esantį bylos 15610 puslapyje, bei 1990 m. liepos 24 d. susitikimo dokumentą. Šiuo atžvilgiu ji atskirai nekomentuoja bylos 15596 puslapyje pateikto nedatuoto dokumento „Pokalbis dėl BSC", kuris minimas ginčijamo sprendimo 62 punkte bei PK 56 punkte. *Corus* pažymi, kad dokumentai „Pastabos dėl VAM sutarties" bei „Strateginės pastabos" buvo parengti *Vallourec* darbuotojų ir atspindi tik jų autorių asmeninį požiūrį. Todėl jie visiškai neįrodo susitarimo tarp *Vallourec* ir *Corus* buvimo. Komisija neteisingai manė, kad šie du dokumentai, be kitų galimybių, pasiūlė pasirinkti sprendimą, atitinkantį ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytą pažeidimą. „Pastabų dėl VAM sutarties" autorius šį sprendimą aiškiai atmetė kaip beveik neįgyvendinamą ir pasiūlė kitą, leidusį *Corus* laisvai pasirinkti nesriegiuotų vamzdžių tiekimo šaltinius.

55 1990 m. liepos 24 d. susitikimo dokumento klausimu *Corus* tvirtina, kad visi susitikime dalyvavę jos darbuotojai nuo 1997 m. rugpjūčio mėnesio išėjo į pensiją, todėl ji gali pateikti tik ribotą šio dokumento vertinimą. Jos teigimu, iš šio dokumento nėra visiškai aišku, kurios pastabos atspindi susitikimo turinį, o kurios jų autoriaus asmeninį požiūrį. Iš šio dokumento taip pat negalima daryti išvados, kad *Corus* ir *Vallourec* susitarė dėl tam tikro elgesio. Galiausiai, kadangi Komisija šiuo dokumentu remiasi siekdama įrodyti susitarimą tarp keturių Europos gamintojų, *Corus* pažymi, jog nėra jokių įrodymų apie tolesnes diskusijas, kuriose dalyvavo *Dalmine* ir *Mannesmann*.

56 Dėl *Corus* faksimilės „BS bendradarbiavimo susitarimas", nusiųstos *Vallourec* („BS cooperation agreement", 1993 m. sausio 21 d. laiško bei jos priede esančio 13 puslapių 1993 m. sausio 22 d. konfidencialaus dokumento), pateiktos Komisijos bylos 4626 puslapyje ir nagrinėtos ginčijamo sprendimo 91 konstatuojamojoje dalyje, *Corus* tvirtina, jog jie neįrodo suderintų veiksmų. Ši faksimilė buvo nusiųsta *Corus* derantis su *Vallourec*, *Dalmine* ir *Mannesmann*, siekiant apsvarstyti suderinto

racionalizacijos plano galimybę, ir niekaip neįrodo neteisėtų suderintų veiksmų. Ji ypač pabrėžia, kad faksimilėje „BS bendradarbiavimo susitarimas" nurodoma, jog prieš sudarant bet kokius sandorius reikia kreiptis į nacionalines priežiūros institucijas.

57 Be to, iš faksimilės „BS bendradarbiavimo susitarimas" išplaukia, kad *Corus* siekė gerokai sumažinti savo dalį besiūlių vamzdžių rinkoje, iki nereikšmingo vaidmens, ir todėl šis dokumentas negali įrodyti jos neteisėto elgesio, kaip tvirtina Komisija. Iš tikrųjų *Corus* nebebuvo suinteresuota nagrinėjamomis tiekimo sutartimis po to, kai 1994 m. kovo mėnesį pardavė *Vallourec* įmonę *Imperial*.

58 Dėl Komisijos bylos 2051 puslapyje pateikto ir ginčijamo sprendimo 91 konstatuojamojoje dalyje nagrinėto dokumento „Besiūlių plieno vamzdžių sistema Europoje ir rinkos raida" („Seamless Steel tube System in Europe and Market Evolution"; toliau – dokumentas „Plieno vamzdžių sistema") *Corus* pažymi, jog tai yra vidinis *Dalmine* dokumentas, neįrodantis *Corus* dalyvavimo pasitarimuose, sudarančiuose neteisėtą susitarimą.

59 Komisija tvirtina, kad šio sprendimo 50 punkte minėto sprendimo „Medienos masė II" 71 punktas, kuriuo remiasi *Corus*, reikšmingas tais atvejais, kai Komisija, siekdama įrodyti suderintus veiksmus, remiasi tik lygiagrečių veiksmų įrodymais. Tačiau šioje byloje pačios tiekimo sutarčių nuostatos aiškiai atspindi šalių siekį užtikrinti, kad *Corus* išliktų nacionalinis gamintojas Pagrindinių taisyklių prasme. Šį teiginį paremia ir rašytinių įrodymų visuma.

60 Papildomai argumentas, kad trys nesriegiuotų vamzdžių tiekimo sutartys buvo suderėtos atskirai bei savarankiškai, prieštarauja aplinkybei, jog kiekviena sutartis nustato *Corus* iš kiekvieno tiekėjo perkamų vamzdžių dalį.

61 Be to, *Corus* argumentas, jog tiekimo sutartis ji galėjo sudaryti tik su Bendrijos gamintojais, taip pat nėra labai įtikinantis. Jos teiginiams dėl tiekimo terminų svarbos prieštarauja ir jos pačios sudarytų sutarčių nuostatos. Tvirtinimus, susijusius su produktų kokybės svarba, paneigia tai, kad *Corus* pati pasiūlė pirkti nesriegiuotus vamzdžius iš trečiųjų valstybių gamintojų, kaip nurodyta ginčijamame sprendime (78 konstatuojamoji dalis).

62 Komisija priduria, jog ginčijamo sprendimo 152 konstatuojamojoje dalyje nurodomi ir Bendrijos pertekliniai struktūriniai pajėgumai, todėl *Corus* argumentai apie nepakankamą Rytų Europos gamintojų siūlomų vamzdžių kokybę yra nereikšmingi.

63 Bet kuriuo atveju negalima pritarti *Corus* argumentams, kuriais ji siekia įrodyti, jog buvo logiška derėtis su trimis Bendrijos gamintojais, nes neteisėtus suderintus veiksmus kaip tik sudarė aplinkybė, jog *Corus* kartu su šiais gamintojais sutarė laikyti jos veiklą bendru gėriu, padalijamu tarp jų sudarius griežtas tiekimo sutartis.

64 Komisija tvirtina, kad net jei *Corus* įrodytų, jog tam tikros procentinės nesriegiuotų vamzdžių tiekimų dalies skyrimas kiekvienam iš trijų tiekėjų suteikė komercinių privalumų, tai numatanti kiekvienos sutarties sąlyga vis tiek būtų konkurencijos apribojimas, kaip nustatyta ginčijamo sprendimo 153 konstatuojamojoje dalyje.

65 Bet kuriuo atveju neteisinga teigti, kad *Corus* pirkimų padalijimas procentinėmis dalimis buvo vienintelė priemonė, leidusi *Corus* užtikrintai patenkinti savo nepastovų nesriegiuotų vamzdžių poreikį. Komisija teigia, kad sudarius kelis pamatinius susitarimus, nustatančius su tiekėjais vienodas kainas, būtų pasiektas tas pats komercinis tikslas.

66 Dėl tiekimo sutarčių nuostatos, nustatančios nesriegiuotų vamzdžių kainą pagal *Corus* gautą sriegiuotų vamzdžių perpardavimo kainą, Komisija teigia, kad bet kuris gamintojas, perkantis produktą perparduoti po galutinio paruošimo, susiduria su kainų kritimo rizika galutinių produktų rinkoje. *Corus* nepaaiškino, kodėl nagrinėjamu atveju reikėjo pašalinti šią riziką. Komisijos nuomone, *Corus* taip pat nepaaiškina, kodėl nesriegiuotų vamzdžių tiekėjai turėjo sutikti pasidalyti šią komercinę riziką.

67 Dėl ginčijamo sprendimo 153 konstatuojamojoje dalyje nurodytos aplinkybės, jog nesriegiuotų vamzdžių kainai nustatyti skirtos formulės naudojimas apėmė keitimąsi komercine informacija, kuri pagal teismų praktiką turėtų išlikti konfidenciali (1999 m. kovo 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Thyssen Stahl prieš Komisiją*, T-141/94, Rink. p. II-347, 403 punktas ir Pirmosios instancijos teismo sprendimas *British Steel prieš Komisiją*, T-151/94, Rink. p. II-629), pasakytina, kad šios formulės naudojimui pagrįsti pasitelktas *Corus* argumentas neįtikina. Minėdama *Corus* parduotų sriegiuotų vamzdžių kiekį Komisija nurodo, kad tiekėjai galėjo labai nesunkiai apskaičiuoti visus *Corus* šių produktų pardavimus, nes kiekvienas jų tiekė fiksuotą dalį produktų, reikalingų jos poreikiams patenkinti.

68 Ginčijamo sprendimo 78–81 konstatuojamosiose dalyse paminėtų 1990–1993 m. įrodymų atžvilgiu Komisija teigia, kad jais ji siekė ne įrodyti kokį nors tvirtą susitarimą, o atskleisti tiekimo sutarčių sudarymo priežastis, kuriomis ji tiesiogiai remiasi ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytam pažeidimui įrodyti.

69 Pasisakydama dėl *Corus* argumentų, kad ginčijamame sprendime aiškiai neparodoma, kaip susitarimas tarp *Corus* ir *Vallourec* vėliau buvo pakeistas į keturšalį susitarimą, Komisija visų pirma pažymi, kad antrasis susitarimas buvo sudarytas vykdant ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatytą platesnį susitarimą dėl Pagrindinių taisyklių, kurio šalys keturi nagrinėjami Europos gamintojai buvo nuo 1990 m. Taigi 1990 metais *Corus* ir *Vallourec* sudarė ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje aprašytą susitarimą ir nuo pat pradžių į jį įtraukė *Dalmine* bei *Mannesmann*. Komisija teigia, kad *Dalmine* ir *Mannesmann* prie antrojo susitarimo turėjo prisijungti prieš pasirašydamos tiekimo sutartis, tačiau neturėdama įrodymų apie tikslią prisijungimo datą nusprendė pažeidimo pradžia laikyti šių sutarčių pasirašymo datą. Todėl matyti, kad *Corus* ar bent jau *Vallourec* susitarimo šalys buvo nuo 1990 metų. Be to, keturios susitarimo šalys buvo susitikusios 1993 m. ir nuo to laiko visos prisijungė prie susitarimo.

70 Dėl argumento, kad tariami konkurencijos apribojimai tiekimo sutarčių nuostatose nėra tie patys, kurie sudaro ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytą pažeidimą, Komisija pažymi, jog šie apribojimai sudaro tik rašytinę susitarimo dalį, o kitos jo dalys nebuvo surašytos jokiame dokumente.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

71 Visų pirma reikia atmesti *Corus* argumentą, kad ji pateikė komercines priežastis, dėl kurių buvo sudarytos ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nurodytos tiekimo sutartys, kitaip paaiškinančias Komisijos nustatytus faktus, todėl leidžiančias kitokią aplinkybių, dėl kurių Komisija priėjo prie išvados, jog buvo pažeistos Bendrijos konkurencijos taisyklės, įtikinamą interpretaciją (šiuo klausimu žr. 1984 m. kovo 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *CRAM ir Rheinzink prieš Komisiją*, 29/83 ir

30/83, Rink. p. 1679, 16 punktą; 50 punkte minėto sprendimo „Medienos masė II" 126 ir 127 punktus; 1999 m. balandžio 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschaapij ir kt. prieš Komisiją*, „PVC II", T-305/94 – T-307/94, T-313/94 – T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 ir T-335/94, Rink. p. II-931, 725 punktą). Taigi tvirtinimas, kad nagrinėjamu atveju Komisija turėjo įrodyti susitarimą tarp ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nurodytų įmonių kitaip nei remdamasi tiekimo sutartimis, yra netinkamas.

72 Iš tiesų konstatuotina, kad teismų praktika, kurią šiuo atžvilgiu cituoja *Corus*, susijusi su situacija, kai konstatuodama pažeidimą Komisija remiasi vien nagrinėjamų įmonių elgesiu rinkoje (šiuo klausimu žr. 71 punkte minėto sprendimo „PVC II" 727 ir 728 punktus). Šio sprendimo 50 punkte minėto sprendimo „Medienos masė II" 71 punkte nurodytas įrodinėjimo principas visų pirma taikomas tuomet, kai Komisija, siekdama įrodyti suderintus veiksmus, remiasi tik elgesio lygiagretumu. Nagrinėjamu atveju taip nėra, nes nustatytą pažeidimą pagrindžia pačių tiekimo sutarčių, kurios pažeidžia Bendrijos konkurencijos taisykles, sąlygos (žr. ginčijamo sprendimo 110 ir paskesnes konstatuojamąsias dalis); be to, savo teiginiui paremti Komisija pateikia daug papildomų rašytinių įrodymų (žr. ginčijamo sprendimo 78 ir paskesnes konstatuojamąsias dalis).

73 Taigi, net jei *Corus* būtų sugebėjusi įrodyti, kad trys su *Vallourec*, *Dalmine* ir *Mannesmann* sudarytos tiekimo sutartys objektyviai atitiko jos komercinius interesus, tai nepaneigtų Komisijos teiginio, jog šios sutartys buvo neteisėtos. Antikonkurenciniai veiksmai labai dažnai atitinka individualius – bent jau trumpalaikius – įmonių komercinius interesus.

74 Ginčijamo sprendimo 111 konstatuojamojoje dalyje Komisija tiekimo sutarčių tikslą ir poveikį apibūdino taip:

„Šių sutarčių dalykas buvo nesriegiuotų vamzdžių tiekimas Šiaurės jūros OCTG rinkos „lyderiui" („leader") ir jomis buvo siekiama išlaikyti nacionalinį gamintoją Jungtinėje Karalystėje bei taip užtikrinti Europos-Japonijos klube sutartų Pagrindinių taisyklių („fundamentals") laikymąsi. Pagrindinis šių susitarimų tikslas ir poveikis buvo tarp (*Mannesmann*), *Vallourec* ir *Dalmine* padalyti visus jų konkurentės (*Corus*) (nuo 1994 m. *Vallourec*) poreikius. Pagal šias sutartis nesriegiuotų vamzdžių kaina buvo susieta su (*Corus*) sriegiuotų vamzdžių kaina. Jos taip pat apribojo (*Corus*) (nuo 1994 m. vasario mėnesio *Vallourec*) tiekimo laisvę bei įpareigojo pastarąją pranešti savo konkurentams taikomas pardavimo kainas bei kiekius. Be to, (*Mannesmann*), *Vallourec* (iki 1994 m. vasario mėnesio) ir *Dalmine* įsipareigojo konkurentei ((*Corus*) vėliau nuo 1994 m. kovo – *Vallourec*) tiekti iš anksto nenumatytus kiekius."

75 Pirmosios instancijos teismui pateiktų tiekimo sutarčių sąlygos iš esmės patvirtina faktinius ginčijamo sprendimo 111 bei 78–82 ir 153 konstatuojamosiose dalyse nustatytus duomenis. Jos visų pirma numato *Corus* nesriegiuotų vamzdžių poreikio padalijimą tarp trijų Europos gamintojų (40 % *Vallourec*, 30 % *Dalmine* ir 30 % *Mannesmann*) bei už nesriegiuotus vamzdžius *Corus* mokamos kainos nustatymą, remiantis matematine formule, kurią taikant atsižvelgiama į jos už sriegiuotus vamzdžius gautą kainą.

76 Remiantis šiomis išvadomis pakanka pažymėti, kad tiekimo sutarčių tikslas ir poveikis buvo bent jau tarp keturių Europos gamintojų pakeisti su rizika susijusią konkurenciją suderėtu pelno, gautino Jungtinės Karalystės rinkoje pardavus galimus parduoti sriegiuotus vamzdžius, padalijimu (suderintų veiksmų klausimu žr. pagal analogiją 2000 m. kovo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cimenteries CBR ir kt. prieš Komisiją*, „Cementas", T-25/95, T-26/95, T-30/95 – T-32/95, T-34/95 – T-39/95, T-42/95 – T-46/95, T-48/95, T-50/95 – T-65/95, T-68/95 – T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ir T-104/95, Rink. p. II-491, 3150 punktą).

77 Kiekviena tiekimo sutartimi *Corus* taip suvaržė savo konkurentes, kad tarp jų išnyko bet kokia veiksminga konkurencija jos pačios nacionalinėje rinkoje bei bet kokia tokios konkurencijos perspektyva.

78 *Corus* savo poziciją nacionalinėje rinkoje sustiprino paaukodama savo pirkimų laisvę, nes trys iš galimų konkurenčių Jungtinės Karalystės sriegiuotų vamzdžių rinkoje su ja buvo susijusios taip, kad, sumažėjus *Corus* sriegiuotų vamzdžių pardavimams, jos parduotų mažiau nesriegiuotų vamzdžių. Be to, pelno marža už nesriegiuotų vamzdžių pardavimus, dėl kurių trys tiekėjai prisiėmė įsipareigojimus, taip pat sumažėtų nukritus *Corus* už savo sriegiuotus vamzdžius gaunamai kainai. Šiomis aplinkybėmis buvo praktiškai neįmanoma įsivaizduoti, kad šie trys gamintojai Jungtinės Karalystės sriegiuotų vamzdžių rinkoje siektų, ypač kainų atžvilgiu, veiksmingai konkuruoti su *Corus* (žr. ginčijamo sprendimo 153 konstatuojamąją dalį).

79 Priešingai, sutikdama sudaryti šias sutartis, kiekviena *Corus* konkurentė Bendrijoje užsitikrino netiesioginį dalyvavimą *Corus* nacionalinėje rinkoje bei iš to išplaukiančią pelno dalį. Dėl šių privalumų jos iš esmės atsisakė galimybės parduoti sriegiuotus vamzdžius Jungtinės Karalystės rinkoje bei galimybės tiekti *Corus* didesnę nesriegiuotų vamzdžių dalį, negu joms anksčiau paskirta, ypač 1993 m. rugpjūčio 9 d. pasirašius trečią sutartį, paskiriančią likusią 30 % dalį *Mannesmann*. Be to, jie sutiko prisiimti brangiai kainuojantį ir todėl komerciniu požiūriu nenormalų įsipareigojimą tiekti savo konkurentei *Corus* tokius vamzdžių kiekius, kurie iš anksto buvo nustatyti tik atsižvelgiant į *Corus* sriegiuotų vamzdžių pardavimą.

80 Būtina pažymėti, kad nesant tiekimo sutarčių, kiti trys Europos gamintojai be *Corus*, jei neatsižvelgtume į Pagrindines taisykles, iš tikrųjų būtų turėję realų ar bent jau potencialų komercinį interesą konkuruoti su ja Jungtinės Karalystės sriegiuotų vamzdžių rinkoje bei tarpusavyje dėl nesriegiuotų vamzdžių tiekimo *Corus*.

81 Be to, reikia paminėti, kad kiekviena tiekimo sutartis buvo sudaryta pradiniam penkerių metų laikotarpiui, kuris yra palyginti ilgas, o tai patvirtina ir sustiprina šių sutarčių antikonkurencinį pobūdį.

82 Be to, kaip nurodo Komisija, nesriegiuotų vamzdžių kainų nustatymo formulė, numatyta kiekvienoje iš trijų tiekimo sutarčių, reikalavo neteisėtai keistis komercine informacija (žr. ginčijamo sprendimo 153 bei 111 konstatuojamąsias dalis), kuri, siekiant nepakenkti konkuruojančių įmonių verslo politikai, turėtų išlikti konfidenciali (šiuo klausimu žr. 67 punkte minėto sprendimo *Thyssen Stahl prieš Komisiją* 403 punktą ir tame pačiame punkte minėto sprendimo *British Steel prieš Komisiją* 383 bei paskesnius punktus).

83 *Corus* argumentas, jog su jos parduotų vamzdžių kiekiais bei pirkėjų sumokėta kaina susijusi informacija nebuvo atskleidžiama tiekėjams, šios bylos aplinkybėmis negali panaikinti jos kaltės.

84 Kalbant apie *Corus* parduotų sriegiuotų vamzdžių kiekius pažymėtina, kad tiekėjai galėjo lengvai juos apskaičiuoti, nes kiekvienas iš esmės tenkino nustatytą jos poreikių dalį.

85 Kainų klausimu pasakytina, kad yra teisinga, jog kitoms sutarties šalims *Corus* neatskleidė savo sriegiuotų vamzdžių pardavimo kainų. Todėl teiginys ginčijamo sprendimo 111 konstatuojamojoje dalyje, kad tiekimo sutartys „įpareigojo (*Corus*) pranešti savo konkurentams taikomas pardavimo kainas", nepagrįstai padidina sutartinių įsipareigojimų apimtį šiuo klausimu. Vis dėlto ginčijamo sprendimo 153 konstatuojamojoje dalyje bei Pirmosios instancijos teisme Komisija teisingai pažymėjo, kad sriegiuotų vamzdžių kainos buvo matematiškai susijusios su už nesriegiuotus vamzdžius mokama kaina, todėl trys suinteresuoti tiekėjai gaudavo tikslią informaciją apie bet kokius *Corus* parduotų sriegiuotų vamzdžių kainų svyravimo kryptį, laiką ir apimtį.

86 Būtina konstatuoti ne tik tai, kad šios informacijos perdavimas konkurentams pažeidžia EB 81 straipsnio 1 dalį, bet ir tai, kad šio pažeidimo pobūdis iš esmės nesikeičia, nepaisant to, ar buvo pranešama apie pačių sriegiuotų vamzdžių kainą, ar tik apie jos svyravimą. Šiomis aplinkybėmis pažymėtina, kad ankstesniame punkte aptartas netikslumas yra nereikšmingas platesniame ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatyto pažeidimo kontekste, dėl to jis neturi jokio poveikio pažeidimo konstatavimui.

87 Nagrinėjant bendresnio pobūdžio *Corus* argumentą, kad pirmesniuose punktuose nurodyti konkurencijos apribojimai nėra tie patys, kurie sudaro konkretų ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje Komisijos konstatuotą pažeidimą, reikia priminti, kad šie apribojimai yra aiškiai išdėstyti šį pažeidimą apibūdinančiose ginčijamo sprendimo konstatuojamosiose dalyse, ypač 111 konstatuojamojoje dalyje, kuri visa cituojama šio sprendimo 74 punkte. Ginčijamo sprendimo 2 straipsnio 1 dalyje pažymėjus, kad tiekimo sutartys buvo sudarytos „pirmame straipsnyje nurodyto pažeidimo kontekste", iš to aiškiai išplaukia, kad pats šių antikonkurencinių sutarčių sudarymas reiškia 2 straipsnyje nustatytą pažeidimą.

88 Bet kuriuo atveju šios analizės pagrįstumą patvirtina aplinkybė, kad ginčijamo sprendimo 2 straipsnio 2 dalyje Komisija kiekvieno Europos gamintojo atžvilgiu nustatyto pažeidimo trukmę sieja su sutarties ar sutarčių, kurių šalys jie atitinkamai buvo, galiojimo laikotarpiu.

89 Be to, šių išvadų taip pat pakanka atmesti *Corus* argumentą, jog Komisija neįrodė, kad Europos gamintojai keturiese suderino veiksmus kaip nurodyta ginčijamame sprendime. Kad ir koks būtų tikrasis tarp keturių Europos gamintojų egzistavusių suderintų veiksmų laipsnis, būtina konstatuoti, kad kiekvienas jų – išskyrus *Corus*, pasirašiusią tris sutartis – pasirašė vieną iš tiekimo sutarčių, sudarančių pažeidimą, už kurį buvo skirta sankcija, ir kurios apriboja konkurenciją ir yra ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatyto EB 81 straipsnio 1 dalies pažeidimo dalis.

90 Šiomis aplinkybėmis Komisija nereikalingai rėmėsi iš tiekimo sutarčių neišplaukiančių įrodymų visuma, kad įrodytų ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytą pažeidimą. Todėl šioje byloje aptariant nagrinėjamą ieškinio pagrindą nėra būtina nagrinėti visų ieškovės šiuo klausimu pateiktų argumentų.

91 Vis dėlto nagrinėjant šį ieškinio pagrindą ta dalimi, kuria keturių Bendrijos gamintojų suderinti veiksmai ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatyto pažeidimo atveju yra svarbūs vertinant kai kuriuos kitus teisinius pagrindus, reikėtų įvertinti tam tikrus Komisijos byloje esančius dokumentus, analizuojant *Corus* argumentą, jog trys aptariamos tiekimo sutartys buvo sudarytos skirtingu laiku, ir dėl to Komisija neturėjo prieiti prie išvados, jog egzistavo vienas pažeidimas, kuriame dalyvavo keturi Europos gamintojai.

92 Nagrinėjant šį klausimą ypač svarbus 1990 m. kovo 23 d. dokumentas „Pastabos dėl VAM sutarties". Jo punkte „II scenarijus" Verluca aptaria galimybę „įtikinti japonus nesikišti į (Jungtinės Karalystės) rinką ir leisti šią problemą išspręsti tarp europiečių". Jis tęsia: „tokiu atveju nesriegiuotų vamzdžių tiekimai būtų padalyti tarp (*Mannesmann*), (*Vallourec*) ir *Dalmine*". Tolesnėje pastraipoje Verluca pažymi, kad „greičiausiai būtų naudinga susieti (*Vallourec*) pardavimus su (*Corus*) parduotų VAM kaina ir kiekiu". Atsižvelgiant į tai, kad pastarasis pasiūlymas praėjus šešiolikai mėnesių tiksliai atspindi esmines tarp *Vallourec* ir *Corus* sudarytos sutarties sąlygas, akivaizdu, jog šią strategiją *Vallourec* iš tikrųjų pasirinko, ir buvo pasirašyta sutartis šiai strategijai įgyvendinti.

93 Taip pat reikia atmesti *Corus* argumentą, jog Pagrindinių taisyklių aspekto, susijusio su tuo, kad Japonijos gamintojai nesikištų į Europos nacionalines rinkas, sustiprinimas nėra vienas iš trijų veikimo būdų, kuriuos Verluca numatė dokumentuose „Strateginės pastabos" ir „Pastabos dėl VAM sutarties". Iš šių dviejų dokumentų tekstų aiškiai matyti, kad jų autorius pasisakė už tokį sprendimą ir tik nenoriai jį atmetė kaip neįgyvendinamą. Būtent remiantis dokumentu „Strateginės

pastabos", „palankiausias (*Vallourec*) sprendimas" buvo galimybė, kad „Europiečiai įtikintų japonus nesikišti į Jungtinės Karalystės *Buttress* ir *Premium*". Šiame dokumente Verluca tokį sprendimą atmetė tik todėl, kad jis „deja (nemano), kad šis sprendimas <...> būtų įgyvendinamas". Kadangi šis sprendimas buvo taikomas nuo 1991 m., laikinas šio plano atsisakymas šiuose dokumentuose neturi reikšmės.

94 Be to, tai, kad praktiškai identiškos sutartys vėliau buvo pasirašytos tarp *Corus* iš vienos pusės bei *Vallourec*, vėliau *Dalmine* ir galiausiai *Mannesmann* – iš kitos pusės, dėl ko nuo 1993 m. *Corus* nesriegiuotų vamzdžių poreikis buvo faktiškai padalytas tarp šių trijų bendrovių, kaip numatė Verluca, patvirtina, kad šios trys sutartys turėjo būti sudarytos turint tikslą siekti bendros strategijos Europoje. Kaip pažymi Komisija, *Vallourec* pirmiausia sukūrė šią strategiją ir iš pradžių sudarė tiekimo sutartį su *Corus*. Vėliau prie jų prisijungė *Dalmine* ir *Mannesmann*, o tai įrodo aplinkybė, kad kiekviena šių bendrovių sudarė tiekimo sutartį su *Corus*.

95 Remiantis tuo, kas prieš tai išdėstyta, konstatuotina, jog ginčijamame sprendime Komisija pagrįstai nustatė, kad tiekimo sutartys sudaro ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytą pažeidimą ir teisiniu požiūriu pakankamai jį įrodo. Taip pat pažymėtina, kad papildomi įrodymai, kuriais rėmėsi Komisija, patvirtina jos nuomonės, jog šios sutartys buvo sudarytos vykdant platesnę bendrą politiką, teisingumą.

96 Vadinasi, šį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio pagrindo, kad dėl neatitikimo tarp PK ir ginčijamo sprendimo, susijusio su pasitelktų įrodymų vertinimu ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nurodytam pažeidimui nustatyti, buvo pažeista teisė į gynybą

Šalių argumentai

97 *Corus* teigimu, ginčijamo sprendimo 78–81 konstatuojamosiose dalyse cituotų 1990 m. dokumentų analizė PK skiriasi nuo analizės ginčijamame sprendime, nes ginčijamo sprendimo 147 konstatuojamojoje dalyje Komisija nebetvirtina, kad šie įrodymai liudija apie keturių Europos gamintojų susitarimo dėl nesriegiuotų vamzdžių buvimą.

98 Be to, ginčijamo sprendimo 91 konstatuojamojoje dalyje cituotais 1993 m. dokumentais (t. y. *Vallourec* adresuota *Corus* faksimile „BS bendradarbiavimo susitarimas" bei dokumentu „Plieno vamzdžių sistema") Komisija pirmą kartą pasirėmė ginčijamame sprendime, siekdama įrodyti neteisėtą susitarimą dėl tiekimo sutarčių. Taigi, kadangi *Corus* per administracinę procedūrą neturėjo galimybės pareikšti pastabų dėl šiuo atžvilgiu ginčijamame sprendime pateiktos analizės, buvo pažeista jos teisė į gynybą.

99 Į tai Komisija atsako, jog galutinis sprendimas nebūtinai turi pagal visus punktus atitikti pranešimą apie kaltinimus. Šiuo atveju ir pranešime dėl kaltinimų, ir ginčijamame sprendime daroma išvada, kad *Corus* nuo 1990 m. su bent viena įmone ir nuo 1993 m. su trimis savo tiekėjais dalyvavo susitarime, kuris sudarė ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytą pažeidimą. Net jei pranešimas apie kaltinimus skirtųsi nuo ginčijamo sprendimo, tai neturėtų poveikio *Corus* teisei į gynybą. Tokie skirtumai pateisintų galutinio sprendimo panaikinimą tik tuomet, jei egzistuotų tikimybė, kad nesant šių skirtumų administracinė procedūra būtų galėjusi pasibaigti kitaip (1980 m. liepos 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Distillers prieš Komisiją*,

30/78, Rink. p. 2229, 26 punktas). Todėl, siekdama įrodyti teisės į gynybą pažeidimą, *Corus* turėtų įrodyti, kad ginčijamas sprendimas galėjo būti kitoks, jeigu ji būtų turėjusi galimybę ginčyti susitarimą, kuriame dalyvavo ne viena, o trys kitos įmonės. Kadangi *Corus* ginčija šio susitarimo egzistavimą apskritai, Komisija mano, kad jos požiūris nesikeičia nepaisant nagrinėjamą pažeidimą kartu su *Corus* padariusių įmonių skaičiaus, ir todėl *Corus* turėjo galimybę tinkamai gintis.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

100 Visų pirma reikia pažymėti, jog pranešimo apie kaltinimus ir galutinio sprendimo skirtumai pažeidžia teisę į gynybą tik tuomet, jei sprendime nurodyti kaltinimai nebuvo tinkamai išdėstyti pranešime apie kaltinimus, kad įmonės, kurioms jis skirtas, būtų galėjusios apsiginti (šiuo klausimu žr. 76 punkte minėto sprendimo „Cementas" 852–860 punktus).

101 Pranešime apie kaltinimus pateiktas vertinimas dažnai yra glaustesnis nei vertinimas galutiniame sprendime, nes tai yra tik išankstinė Komisijos pozicija. Skirtingos pranešimo apie kaltinimus ir galutinio sprendimo formuluotės dėl atitinkamai skirtingų šių dokumentų tikslų iš esmės negali pažeisti teisės į gynybą. Taigi nagrinėjamu atveju visiškai natūralu, kad pranešime apie kaltinimus nėra ginčijamo sprendimo 147 konstatuojamąją dalį, kurioje Komisija aiškiai daro išvadas, remdamasi ginčijamo sprendimo 78–81 ir 91 konstatuojamosiose dalyse nagrinėtais įrodymais, atitinkančio punkto. Priešingai, tokio pobūdžio išvados pranešime apie kaltinimus galėtų būti laikomos pirmalaikėmis.

102 Ginčijamo sprendimo 78 konstatuojamojoje dalyje Komisija pažymi, kad „*Vallourec* ir (*Corus*) <...> įdiegė „Patobulintų pagrindinių taisyklių" sąvoką", o PK 63 punkte ji

nurodė, kad tai padarė „europiečiai". Taigi ginčijamame sprendime ji nebetvirtina, kad *Vallourec* dokumentai liudija susitarimo tarp visų keturių Europos gamintojų dėl Jungtinės Karalystės rinkoje parduodamų nesriegiuotų vamzdžių buvimą jau nuo 1990 metų.

103 Reikia pažymėti, kad pakeisdama savo vertinimą Komisija ginčijamame sprendime tik išdėstė aplinkybes, apie kurias, ypač gavusi įmonių, kurioms skirtas PK, atsakymus, ji manė turinti tinkamų įrodymų. Kadangi nagrinėjami dokumentai buvo susiję tik su *Vallourec* ir *Corus*, Komisija nusprendė šiuo klausimu suformuluoti ginčijamo sprendimo 78 konstatuojamąją dalį glausčiau nei PK 63 punktą.

104 Bet kuriuo atveju būtina konstatuoti, kad šis redakcinio pobūdžio skirtumas, toli gražu neprieštaraujantis įmonių, kurioms skirtas PK, interesams, atspindi labiau ribotą įrodomąją vertę, kurią, palyginti su PK, Komisija ginčijamame sprendime suteikė *Vallourec* raštams, kaip kaltinamiesiems įrodymams, siekdama pagrįsti šio sprendimo 2 straipsnyje nustatyto pažeidimo egzistavimą. Todėl dėl šio skirtumo negali kilti klausimo apie teisės į gynybą pažeidimą.

105 Dėl argumentų, susijusių su *Vallourec* adresuota *Corus* faksimile „BS bendradarbiavimo susitarimas" bei dokumentu „Plieno vamzdžių sistema", pakanka paminėti, kad PK 118 punktas suformuluotas lygiai taip pat kaip ir ginčijamo sprendimo 91 konstatuojamoji dalis, todėl kalba apie šiuos įrodymus lygiai taip pat ir tame pačiame kontekste kaip ir ginčijamas sprendimas. Be to, priešingai nei tvirtina *Corus*, ir PK, ir ginčijamame sprendime pažymima, kad faksimilė „BS bendradarbiavimo susitarimas" nurodo į susitarimus, už kuriuos paskirta sankcija ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje: „vienas iš pasiūlymų buvo perleisti OCTG gamybą *Vallourec*, tuo pat metu išlaikant nesriegiuotų vamzdžių tiekimo susitarimus tarp (*Corus*) ir *Vallourec*, (*Mannesmann*) ir *Dalmine*, išsaugant tas pačias proporcijas" (PK 118 punktas ir ginčijamo sprendimo 91 konstatuojamoji dalis).

106 Iš to išplaukia, kad šis ieškinio pagrindas yra nepagrįstas, todėl prašymas panaikinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnį atmestinas.

Dėl prašymo panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį

Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatyto pažeidimo nebuvimo pasekmėmis šio sprendimo 1 straipsnyje nustatytam pažeidimui konstatuoti

Šalių argumentai

107 Ieškovės nuomone, jei būtų panaikintas ginčijamo sprendimo 2 straipsnis, nebūtų pakankamai įrodymų nustatyti, kad nuo 1991 m. ji buvo ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatyto pažeidimo dalyvė.

108 Visų pirma ji pažymi, kad ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytas sprendimas šio sprendimo 164 konstatuojamojoje dalyje apibūdintas kaip priemonė užtikrinti nesikišimo į nacionalines rinkas principo taikymą Europos-Japonijos klube. Jei būtų panaikintas ginčijamo sprendimo 2 straipsnis, *Corus* dalyvavimas ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatytame pažeidime apsiribotų dalyvavimu šio klubo susitikimuose.

109 Tačiau savo dalyvavimą šiuose susitikimuose *Corus* vertina kaip dalį pasitraukimo iš besiūlių vamzdžių rinkos strategijos, pasirinktos 1987 m. ir įgyvendintos 1991 m. balandį, uždarius nesriegiuotų vamzdžių gamyklą Clydesdale. Komisijos bylos

4902 puslapyje pateiktas dokumentas „Pažyma prezidentams“ („Paper for Presidents“), kuriuo Komisija pasirėmė siekdama įrodyti *Corus* dalyvavimą šiuose susitikimuose, liudija, kad juose buvo nagrinėjama galima Europos juodosios metalurgijos pramonės restruktūrizacija. Būtent šios restruktūrizacijos kontekste *Corus* siekė derėtis dėl likusios savo veiklos nesriegiuotų vamzdžių rinkoje sumažinimo. Neegzistuoja jokių rašytinių įrodymų, kad jos dalyvavimas susitikimuose lėmė ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje Komisijos nustatytą neteisėtą susitarimą.

110 Komisija tvirtina, kad ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatytas pažeidimas yra pagrįstas įrodymais, besiskiriančiais nuo tų, kuriais ji rėmėsi šio sprendimo 2 straipsnyje nurodytam pažeidimui nustatyti. Ji taip pat nurodo, kad *Corus* neginčijo nei šių įrodymų, nei „Pagrindinių taisyklių rinkų pasidalijimui“ egzistavimo.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

111 Visų pirma reikia pažymėti, jog dėl pirmiau išdėstytų priežasčių atmetus prašymą panaikinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnį, šis ieškinio pagrindas iš esmės yra nepagrįstas.

112 Iš tiesų šis ieškinio pagrindas galėtų būti pagrįstas tik tuo atveju, jei Komisija, siekdama įrodyti, kad *Corus* dalyvavo ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatytame pažeidime, būtų klaidingai pasirėmusi ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytu pažeidimu. Taip visų pirma būtų tuomet, jei ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytas su nesriegiuotais vamzdžiais susijęs pažeidimas teisiniu požiūriu nebūtų buvęs pakankamai įrodytas ar, antra, jei nebūtų įrodyta, kad pažeidimą sudarė neteisėti keturių Europos gamintojų suderinti veiksmai kartu su Japonijos gamintojais vykdant Europos-Japonijos klubo pažeidimą, nustatytą 1 straipsnyje, susijusį su sriegiuotų vamzdžių perpardavimo rinka.

113 Tačiau šio sprendimo 71–96 punktuose buvo nuspręsta, kad ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nurodytas pažeidimas teisiniu požiūriu buvo pakankamai įrodytas. Be to, šio sprendimo 91–96 punktuose nuspręsta, kad šį pažeidimą sudarančios sutartys iš tiesų buvo pasirašytos suderintų veiksmų tarp keturių Europos gamintojų, kuriems skirtas ginčijamas sprendimas, kontekste, *inter alia*, siekiant sustiprinti Europos-Japonijos klube sudarytą neteisėtą susitarimą.

114 Bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje Komisija, toli gražu neapsiribodama prielaida, jog *Corus* dalyvavimas nustatytame pažeidime išplaukia vien iš ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje konstatuotą pažeidimą sudarančio antikonkurencinio *Corus* elgesio aukštuminėje nesriegiuotų vamzdžių rinkoje, pažymėjo, kad ši įmonė su kitais Europos gamintojais ir japonų gamintojais taip pat tiesiogiai dalyvavo susitarime dėl sriegiuotų vamzdžių rinkos padalijimo.

115 Nors ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytas pažeidimas pagrindžia Komisijos atliktą šio sprendimo 1 straipsnyje nustatyto pažeidimo vertinimą, šis pažeidimas ir *Corus* dalyvavimas jame iš esmės paremtas kitais įrodymais nei tie, kurie buvo pasitelkti siekiant įrodyti ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytą pažeidimą, t. y. visų pirma Verluca parodymais (žr., *inter alia*, ginčijamo sprendimo 62–67 konstatuojamąsias dalis). Šių įrodymų svarbos ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nurodyto pažeidimo egzistavimui nustatyti *Corus* neginčijo. Taigi net darant prielaidą, kad būtų tinkama panaikinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnį, nepaisant prieš tai nustatytų aplinkybių, šis panaikinimas savaime nelemtų ginčijamo sprendimo 1 straipsnio panaikinimo.

116 Dėl ieškovės argumento, susijusio su jos dalyvavimo Europos-Japonijos klubo susitikimuose priežastimis, reikia pažymėti, kad, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, jei įmonė, kad ir pasyviai, dalyvauja antikonkurencinį tikslą turinčiuose įmonių susitikimuose ir viešai neatsiriboja nuo jų turinio, taip leisdama kitiems

susitikimo dalyviams suprasti, kad dalyvauja per šiuos susitikimus įkurtame kartelyje ir laikysis jo sprendimų, galima daryti išvadą, kad ji dalyvauja per šiuos susitikimus įkurtame kartelyje (visų pirma žr. 1991 m. gruodžio 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Hercules Chemicals prieš Komisiją*, T-7/89, Rink. p. II-1711, 232 punktą).

117 Nagrinėjamu atveju *Corus* nepaneigė savo dalyvavimo Europos-Japonijos klubo susitikimuose ir, kaip jau buvo minėta, nepateikė argumentų, kuriais remiantis būtų galima ginčyti teisingumą bei įrodomąją galią įrodymų, kuriais Komisija ginčijamame sprendime pasirėmė dėl jo 1 straipsnyje nustatyto pažeidimo egzistavimo.

118 Iš to išplaukia, kad šį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su klaida, vertinant ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatyto pažeidimo trukmę

Šalių argumentai

119 *Corus* taip pat pateikia ieškinio pagrindą dėl tariamos klaidos ginčijamame sprendime nustatant jo 1 straipsnyje konstatuoto pažeidimo trukmę. Šiuo ieškinio pagrindu *Corus* siekia, kad būtų iš dalies panaikintas 1 straipsnis ir sumažinta jai paskirta bauda.

120 *Corus* nurodo, kad Komisija teigia nustačiusi, jog ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatytas pažeidimas prasidėjo 1990 m., nes iki šios datos galiojo savanoriško apribojimo susitarimai (ginčijamo sprendimo 108 punktas). *Corus* nuomone, šių susitarimų galiojimas buvo pratęstas iki 1991 m. pradžios, todėl, remiantis Komisijos pateiktais argumentais, iki 1991 m. pažeidimo būti negalėjo. *Corus* priduria, kad įrodymų apie šį pratęsimą pateiks kita įmonė, kuriai skirtas ginčijamas sprendimas. Savo ieškinyje Pirmosios instancijos teismo prašiusi prireikus paskirti atlikti išankstinį tyrimą, atsiliepime į ieškinį *Corus* Pirmosios instancijos teismo prašo įpareigoti Komisiją ar trečiąjį asmenį pateikti visus su šia byla susijusius dokumentus, ir ypač visus tuos, kurie liudija savanoriško apribojimo susitarimų pratęsimą.

121 Komisija tvirtina, kad *Corus* nepateikė jokių įrodymų, pagrindžiančių jos argumentą, jog savanoriško apribojimo susitarimai su Japonijos vyriausybe nustojo galioti tik 1991 metais. Pasitikėjimas, kad tokių įrodymų pateiks kita šalis, negali atstoti realių įrodymų, ir todėl Komisija mano, kad jai nebūtina atsakyti į šį argumentą. Bet kuriuo atveju baudos neskyrimas už savanoriško apribojimo susitarimų galiojimo laikotarpį savaime yra nuolaida, atsižvelgiant į Komisijos nuomonę dėl Japonijos produktų importo į Bendriją (OL 1972, C 111, p. 13).

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

122 Visų pirma reikia pažymėti, kad ginčijamo sprendimo 108 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė, jog pažeidimo pradžios data ji galėjo laikyti 1977 m., tačiau dėl savanoriško apribojimo susitarimų nusprendė to nedaryti. Todėl ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje ji nustatė pažeidimą buvusį nuo 1990 metų. Būtina konstatuoti, kad tuo Komisija padarė nuolaidą įmonėms, kurioms skirtas ginčijamas sprendimas.

123 Svarbu pažymėti, kad nė viena iš šalių Pirmosios instancijos teisme netvirtino, kad šioje byloje reikėtų suabejoti ta nuolaida. Todėl šiame procese Pirmosios instancijos teismas turėtų nagrinėti ne tos nuolaidos teisėtumą ar tinkamumą, o tik klausimą, ar Komisija, aiškiai padariusi šią nuolaidą ginčijamo sprendimo motyvuose, tinkamai ją pritaikė nagrinėjamu atveju. Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad Komisija turi pateikti tikslius bei nuoseklius įrodymus, pagrindžiančius tvirtą įsitikinimą, jog buvo padarytas pažeidimas, nes jai tenka pažeidimo buvimo, taigi ir jo trukmės įrodinėjimo našta (71 punkte minėto sprendimo *CRAM ir Rheinzink prieš Komisiją* 20 punktas bei 50 punkte minėto sprendimo „Medienos masė II" 127 punktas; 1992 m. kovo 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo sujungtose bylose *SIV ir kt. prieš Komisiją*, T-68/89, T-77/89 ir T-78/89, Rink. p. II-1403, 193–195, 198–202, 205–210, 220–232, 249, 250 ir 322–328 punktai bei 2000 m. liepos 6 d. Sprendimo *Volkswagen prieš Komisiją*, T-62/98, Rink. p. II-2707, 43 ir 72 punktai).

124 Taigi dėl pirmiau apibūdintos nuolaidos tvirtinama savanoriško apribojimo susitarimų pabaiga yra lemiamas kriterijus nustatant, ar turi būti laikoma, kad pažeidimas egzistavo 1990 metais. Kadangi tai buvo tarptautiniai susitarimai tarp Japonijos vyriausybės, atstovaujamos Tarptautinės prekybos ir pramonės ministerijos, ir Bendrijos, atstovaujamos Komisijos, reikia pažymėti, kad pagal gero administravimo principą pastaroji turėjo išsaugoti dokumentus, patvirtinančius, kada pasibaigė šių susitarimų galiojimas. Todėl ji privalėjo turėti galimybę pateikti šiuos dokumentus Pirmosios instancijos teismui. Vis dėlto Komisija informavo Pirmosios instancijos teismą, kad ji ieškojo savo archyvuose, tačiau nesugebėjo rasti dokumentų, patvirtinančių šių susitarimų galiojimo pasibaigimo datą.

125 Nors apskritai ieškovas negali įrodinėjimo naštos perkelti atsakovui, remdamasis aplinkybėmis, kurių jis pats negali įrodyti, šioje byloje įrodinėjimo naštos principas negali būti taikomas Komisijos naudai jos sudarytų tarptautinių susitarimų pasibaigimo atžvilgiu. Nepaaiškinamas Komisijos nesugebėjimas pateikti įrodymų dėl aplinkybių, kurios su ja tiesiogiai susijusios, Pirmosios instancijos teismui

neleidžia priimti sprendimo, žinant su šių susitarimų pasibaigimo data susijusias priežastis. Jei šio Komisijos nesugebėjimo pasekmes turėtų patirti įmonės, kurioms skirtas ginčijamas sprendimas ir kurios, priešingai nei atsakovė, negalėjo pateikti trūkstamų įrodymų, tai prieštarautų gero teisingumo administravimo principui.

126 Šiomis aplinkybėmis išimties tvarka manytina, kad Komisija turėjo pateikti įrodymų apie savanoriško apribojimo susitarimų pasibaigimo datą. Vis dėlto nei ginčijamame sprendime, nei Pirmosios instancijos teisme ji tokių įrodymų nepateikė.

127 Be to, nei *Corus*, nei juo labiau Komisija netvirtino, kad savanoriško apribojimo susitarimai tebegaliojo 1991 metais.

128 Šiomis aplinkybėmis ir dėl šio proceso tikslo reikia manyti, kad tarp Komisijos ir Japonijos valdžios institucijų sudaryti savanoriško apribojimo susitarimai galiojo iki 1990 m. pabaigos.

129 Bet kuriuo atveju Japonijos ieškovės pateikė įrodymų, liudijančių, kad savanoriško apribojimo susitarimai, bent jau Japonijos atveju, buvo pratęsti iki 1990 m. gruodžio 31 d., o tai atitinka *Corus* tvirtinimą šiame procese (žr. šios dienos Pirmosios instancijos teismo sprendimo *JFE Engineering ir kt. prieš Komisiją*, T-67/00, T-68/00, T-71/00 ir T-78/00, Rink. p I-2501, 345 punktą). Pažymėtina, kad sujungtose bylose, kuriose visos šalys turėjo galimybę susipažinti su medžiaga, Pirmosios instancijos teismas savo iniciatyva gali atsižvelgti į įrodymus, esančius lygiagrečiai nagrinėjamose bylose (šiuo klausimu žr. 1990 m. gruodžio 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Nefarma et Bond van Groothandelaren in het Farmaceutische Bedrijf*

prieš Komisiją, T-113/89, Rink. p. II-797, 1 punktą ir sprendimo *Prodifarma ir kt. prieš Komisiją*, T-116/89, Rink. p. II-843, 1 punktą). Šioje byloje Pirmosios instancijos teismas turi priimti sprendimą bylose, kurios buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis, ir kurios yra susijusios su tuo pačiu sprendimu bei kuriose visos ieškovės prašė pakeisti joms skirtų baudų dydį.

130 Taigi šioje byloje Pirmosios instancijos teismui aiškiai žinomi keturių Japonijos ieškovių pateikti įrodymai, todėl nėra būtina priimti sprendimo dėl *Corus* prašymo šiame procese įpareigoti Komisiją pateikti šiuos dokumentus.

131 Taip pat reikia pažymėti, kad *Corus* Pirmosios instancijos teismo prašė ne tik panaikinti tą ginčijamo sprendimo dalį, kuri susijusi su jo 1 straipsnyje nustatyto pažeidimo pradžios data, bet ir naudojantis Reglamento Nr. 17 17 straipsniu Pirmosios instancijos teismui suteikta neribota jurisdikcija pagal EB 229 straipsnį sumažinti jai skirtą baudą, kad būtų atsižvelgta į trumpesnę pažeidimo trukmę. Dėl šios neribotos jurisdikcijos Pirmosios instancijos teismas, keisdamas ginčijamą aktą iš naujo apskaičiuojant Komisijos skirtų baudų dydį, turi atsižvelgti į visas svarbias faktines aplinkybes (2002 m. spalio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo sujungtose bylose *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, Rink. p. I-8375, 692 punktas). Esant šioms sąlygoms būtų neteisinga, jei šios bylos aplinkybėmis Pirmosios instancijos teismas kiekvienos ieškovės situaciją vertintų atskirai, apsiribodamas tik tais faktiniais įrodymais, kuriuos jos nurodė savo argumentams paremti, ir neatsižvelgdamas į tuos faktinius įrodymus, kuriais galėjo pasiremti kitos ieškovės ar Komisija.

132 Be to, iš to, kas pirmiau išdėstyta, išplaukia, kad Komisijos argumentas, jog *Corus* tinkamai nepateikė šio ieškinio pagrindo, šios bylos aplinkybėmis nereikšmingas.

133 Vadinasi, atsižvelgiant į ginčijamame sprendime Komisijos padarytą nuolaidą, jo 1 straipsnyje nustatyto pažeidimo trukmė turi būti sumažinta vieneriais metais. Taigi turi būti panaikinta ta ginčijamo sprendimo 1 straipsnio dalis, kurioje nustatyta, kad pažeidimas, kuriuo kaltinama *Corus*, prasidėjo iki 1991 m. sausio 1 dienos.

134 Likusią prašymo panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį dalį reikia atmesti.

Dėl prašymo panaikinti baudą

Šalių argumentai

135 Šiam prašymui pagrįsti *Corus* nurodo vienintelį ieškinio pagrindą dėl teisės į gynybą pažeidimo. Ji mano, kad iš teismų praktikos išplaukia, jog pranešime apie kaltinimus turi būti aiškiai išdėstytos esminės aplinkybės, kuriomis remiasi Komisija, kad pranešimo adresatai gautų informaciją, kuri jiems reikalinga gintis ne tik pažeidimo nustatymo, bet ir prireikus baudos skyrimo atveju. Todėl tam, kad nebūtų pažeista įmonių, kurioms skirtas ginčijamas sprendimas, teisė į gynybą, remdamasi savo turima informacija Komisija privalo pateikti pakankamai duomenų apie inkriminuojamo pažeidimo trukmę, jo sunkumą ir apie tai, ar jis buvo padarytas tyčia, ar neatsargiai (1983 m. birželio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo sujungtose bylose *Musique diffusion française ir kt. prieš Komisiją*, 100/80–103/80, Rink. p. 1825, 14, 15 ir 21 punktai; 1983 m. lapkričio 9 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Michelin prieš Komisiją*, 322/81, Rink. p. 3461, 20 punktas bei 2000 m. kovo 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo sujungtose bylose *Compagnie Maritime Belge Transports ir kt. prieš Komisiją*, C-395/96 P ir C-396/96 P, Rink. p. I-1365, 142 punktas).

136 Pažeidimo trukmės klausimu *Corus* priduria, kad Teisingumo Teismas yra aiškiai pažymėjęs, jog Komisija, remdamasi turima informacija, turi nurodyti pažeidimo trukmę, į kurią ji ketina laikinai atsižvelgti pranešimo apie kaltinimus stadijoje, o ne tik apsiriboti nuoroda į tai, kad atsižvelgs į pažeidimo trukmę apskaičiuodama baudos dydį, kaip ji pati tvirtina (135 punkte minėto sprendimo *Musique diffusion française ir kt. prieš Komisiją* 15 punktas). *Corus* nuomone, egzistuoja analogiška pareiga nurodyti pažeidimo sunkumą bei tai, ar jis buvo padarytas tyčia, ar neatsargiai, kad pranešimo apie kaltinimus adresatai šiuo klausimu galėtų tinkamai pasinaudoti savo teise į gynybą. Pirmosios instancijos teismas tokį aiškinimą patvirtino šio sprendimo 76 punkte minėtame sprendime „Cementas" (483 ir 484 punktai). Priešingu atveju ši pareiga netektų prasmės, nes ji reikštų, jog pranešime apie kaltinimus turi būti nurodyti vien atitinkami kriterijai, kurie bet kuriuo atveju yra aiškūs pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį.

137 Šioje byloje Komisija tos pareigos neįvykdė nei pažeidimo sunkumo, nei klausimo, ar jis buvo padarytas tyčia, ar neatsargiai, atžvilgiu, nes PK 153 ir 154 punktuose šie du klausimai visiškai nenagrinėti. *Corus* patikslina, kad ji atkreipė Komisijos dėmesį į šį trūkumą savo atsakymo į PK (ieškinio 11 priedas) 6.7 punkte, tačiau šiuo klausimu Komisija jai papildomos informacijos nesuteikė.

138 *Corus* tvirtina, kad šiomis aplinkybėmis ji neturėjo jokios galimybės išdėstyti savo nuomonės dėl to, kaip Komisija įvertino šiuos klausimus, kol pastaroji nepriėmė ginčijamo sprendimo, kuriame nuspręsta, jog *Corus* tariamai padarytas pažeidimas buvo labai sunkus bei kad įmonė suvokė savo veiksmų neteisėtumą (ginčijamo sprendimo 161 punktas). Taigi buvo pažeista *Corus* teisė į gynybą, todėl jai skirta bauda turėtų būti panaikinta.

139 Komisijos nuomone, *Corus* netinkamai aiškina šio sprendimo 135 punkte minėtą sprendimą *Musique diffusion française ir kt. prieš Komisiją* (21 punktas), iš jo darydama išvadą, jog pranešime apie kaltinimus Komisija turi pateikti išankstinį

aplinkybių, į kurias ketina atsižvelgti nustatydama baudą, vertinimą. Iš tiesų Teisingumo Teismas tik pareikalavo, kad Komisija nurodytų kriterijus, taikomus apskaičiuojant baudos dydį. *Corus* pasiūlytas minėto sprendimo *Musique diffusion française ir kt. prieš Komisiją* aiškinimas nesuderinamas su jo išaiškinimu sprendime *Michelin prieš Komisiją* (minėtas šio sprendimo 135 punkte, 19 punktas), kuriuo remiantis, jei Komisija nurodytų numatomų skirti baudų dydį, kol įmonė, dėl kurios vyksta tyrimas, turėtų galimybę pateikti savo pastabas dėl jai pateiktų kaltinimų, būtų netinkamai užbėgta už akių galutiniam sprendimui.

140 Be to, *Corus* argumentas, kurį ji grindžia 76 punkte nurodyto sprendimo „Cementas" 483 ir 484 punktais, yra nereikšmingas, nes šie punktai susiję tik su klausimu, ar pranešime apie kaltinimus Komisija pranešė apie savo ketinimą skirti baudas tam tikroms įmonėms. Tačiau šioje byloje neginčijama, kad PK 154 punkte aiškiai nurodytas Komisijos ketinimas skirti baudą *Corus*.

141 Iš Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalies išplaukia, kad skirdama baudą Komisija privalo atsižvelgti į inkriminuojamo pažeidimo sunkumą bei trukmę. Todėl *Corus* neabejotinai turėjo suprasti šių kriterijų svarbą. Be to, kadangi tyčinis ar neatsargus pažeidimo pobūdis yra baudos skyrimo sąlyga pagal šią nuostatą, tokios nuorodos pakako, kad *Corus* būtų informuota apie Komisijos poziciją šiuo klausimu. Kadangi Baudų nustatymo, remiantis Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalimi ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalimi, metodo gairės (OL C 9, 1998, p. 3, toliau – baudų nustatymo metodo gairės) buvo paskelbtos iki išsiunčiant pranešimą apie kaltinimus adresatams, *Corus* iš jų turėjo numatyti, kad rinkų pasidalijimo susitarimas, kuriuo ji kaltinama, yra labai sunkus EB 81 straipsnio 1 dalies pažeidimas.

142 Šio sprendimo 76 punkte minėtame sprendime „Cementas" Pirmosios instancijos teismui nusprendus, kad pranešime apie kaltinimus turi būti smulkiai apibūdintas tyčinis ar neatsargus pažeidimo pobūdis bei jo sunkumas, Komisija laikosi nuomonės, kad tokie duomenys gali būti nurodyti pačiame pranešimo apie kaltinimus tekste, o nebūtinai toje jo dalyje, kuri susijusi su Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalimi. Šiuo klausimu Komisija pažymi, kad *Corus* manė, jog pranešime apie kaltinimus pateikta pakankamai informacijos dėl pažeidimo trukmės. Kadangi ši informacija buvo pateikta kitose nei su baudos skyrimu susijusiose PK dalyse, Komisija tvirtina, kad *Corus* sutiko su principu, jog šiuo atžvilgiu reikia atsižvelgti į visą pranešimą apie kaltinimus. Tačiau PK yra pateiktas išsamus pažeidimo apibūdinimas, iš kurio aišku, kad Komisija jį laikė svarbiu (visų pirma žr. PK 147 punktą). Tyčinio pažeidimo pobūdžio klausimu Komisija nurodo, kad pagal teismų praktiką ji privalo įrodyti ne tikslingą subjektyvų ketinimą, o tik tai, kad šalys privalėjo žinoti, jog jų elgesys pažeidžia EB 81 straipsnio 1 dalį (1978 m. vasario 14 d. Sprendimo *United Brands prieš Komisiją*, 27/76, Rink. p. 207, 299 punktas). Šiomis aplinkybėmis pakanka, kad pranešime apie kaltinimus Komisija nurodytų, jog šalių elgesys objektyviai gali būti laikomas tyčiniu ar neatsargiu.

143 Bet kuriuo atveju savo atsakymo į PK 1.6, 3.14 ir 3.15 punktuose *Corus* pateikia argumentus, turėjusius sušvelninti pažeidimo sunkumą bei aiškiai nurodė šį veiksnį savo atsakymo 6.3, 6.4 ir 6.7 punktuose. Šio atsakymo 3.12, 3.15 ir 4.5–4.9 punktuose *Corus* išdėstė priežastis, skirtas pateisinti jos elgesį, prieš prieidama prie išvados šio dokumento 6.1 ir 6.2 punktuose, išdėstytuose dalyje „Su baudomis susiję klausimai", kad ji nepažeidė EB 81 straipsnio 1 dalies, taip neigdama bet kokio pažeidimo ir *a fortiori* tyčinio pažeidimo padarymą. Iš šių aplinkybių Komisija daro išvadą, kad *Corus* turėjo galimybę pasisakyti visais su baudomis susijusiais klausimais ir ja pasinaudojo, todėl įmonės teisė į gynybą nebuvo pažeista. Taigi ? kadangi tariamas *Corus* teisės į gynybą pažeidimas neturėjo jokio neigiamo poveikio jos faktinei galimybei gintis, sprendimas šiuo pagrindu bet kuriuo atveju neturėtų būti panaikintas (šiuo klausimu žr. 71 punkte minėto sprendimo „PVC II" 1020 punktą).

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

144 Visų pirma reikia pažymėti, kad pranešime apie kaltinimus turi būti aiškiai išdėstytos esminės aplinkybės, kuriomis remiasi Komisija, siekiant užtikrinti, kad pranešimo adresatai gautų informaciją, reikalingą gintis ne tik pažeidimo nustatymo, bet ir prireikus baudos skyrimo atveju. Todėl siekiant nepažeisti pranešimo apie kaltinimus adresatų teisės į gynybą, pranešimo apie kaltinimus stadijoje Komisija, remdamasi turima informacija, privalo pateikti pakankamai duomenų apie inkriminuojamo pažeidimo trukmę, jo sunkumą ir apie tai, ar jis buvo padarytas tyčia, ar neatsargiai (135 punkte minėtų sprendimų *Musique diffusion française ir kt. prieš Komisiją* 14, 15 ir 21 punktai; *Michelin prieš Komisiją* 20 punktas ir *Compagnie Maritime Belge Transports ir kt. prieš Komisiją* 142 punktas).

145 Šiuo atžvilgiu pareiga informuoti apie pažeidimo sunkumą bei tyčinį ar neatsargų pobūdį būtų beprasmė, jei paprasčiausio Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalies atpasakojimo savaime pakaktų jai įvykdyti (šiuo klausimu žr. 76 punkte minėto sprendimo „Cementas" 483 ir 484 punktus). Iš tiesų paprasčiausia Komisijos pareiga, kurios neatlikus sprendimas dėl pažeidimo būtų panaikintas, informuoti pranešimo apie kaltinimus adresatus apie Reglamento Nr. 17 turinį, kurį jie bet kuriuo atveju privalo žinoti, neturėtų jokios prasmės.

146 Remiantis prieš tai nurodytomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad, priešingai Komisijos tvirtinimui, pranešime apie kaltinimus ji privalo pateikti trumpą išankstinį nurodomo pažeidimo trukmės bei sunkumo įvertinimą ir išreikšti savo poziciją dėl to, ar nagrinėjamomis aplinkybėmis pažeidimas buvo padarytas tyčia, ar neatsargiai. Vis dėlto šio išankstinio įvertinimo, kuriuo siekiama suteikti pranešimo apie kaltinimus adresatams galimybę apsiginti, tinkamumas turi būti vertinamas atsižvelgiant ne tik į nagrinėjamo akto tekstą, bet ir į jo kontekstą bei atitinkamą

klausimą reglamentuojančių teisės normų visumą (žr. pagal analogiją 1998 m. birželio 25 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *British Airways ir kt. prieš Komisiją*, T-371/94 ir T-394/94, Rink. p. II-2405, 89 ir paskesnius punktus).

147 Šioje byloje dėl tyčinio ar neatsargaus pažeidimo pobūdžio reikia pažymėti, kad PK nurodyta informacija atitinka teismų praktikos reikalavimus.

148 Pranešime apie kaltinimus (visų pirma 129 ir 137 punktuose) Komisija keletą kartų pažymėjo, kad Europos-Japonijos klube sudarytu susitarimu buvo siekiama padalyti sriegiuotų vamzdžių rinkas ir taip apriboti konkurenciją. Sprendime, kuriame konstatuojamas konkurencijos taisyklių pažeidimas, Komisijai, kad būtų galima skirti baudą pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį, pakanka tik įrodyti, kad objektyviai neteisėti veiksmai buvo atliekami tyčia ar neatsargiai. Akivaizdu, kad toks rinkų pasidalijimo susitarimas, koks buvo nustatytas ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje, būtinai yra tyčinis, nes tokio susitarimo įmonė negali sudaryti per klaidą.

149 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad nagrinėjamu atveju PK nepaliko jokios abejonės, kad šioje procedūros stadijoje Komisija laikėsi nuomonės, jog vėliau ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatytas pažeidimas buvo padarytas tyčia.

150 Priešingai, Komisijos pateikti argumentai dėl to, kaip ji vertino pažeidimo sunkumą, nėra visiškai įtikinantys.

151 PK 153 ir 154 punktuose Komisija, primindama Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalies nuostatas, apsiribojo pareiškimu, kad ji ketina skirti baudą. Tiesa, PK 147 punkte ji pažymėjo, jog kalbama apie rinkų pasidalijimo susitarimą, kuris gerokai („appreciable") apribojo konkurenciją. Vis dėlto būtina pažymėti, kad šis teiginys neleidžia suprasti, ar, Komisijos nuomone, pažeidimas buvo „sunkus", ar „labai sunkus" baudų nustatymo metodo gairių prasme.

152 Taip pat mažai įtikina Komisijos argumentas dėl baudų nustatymo metodo gairių paskelbimo. Jei Pirmosios instancijos teismas būtų nusprendęs, kad vien šio paskelbimo pakanka, jog pranešimo apie kaltinimus adresatai iš pažeidimo pobūdžio apibūdinimo galėtų padaryti išvadą apie tai, kuriai kategorijai Komisija jį priskiria, iš teismų praktikos kylanti pareiga pateikti duomenis apie pažeidimo sunkumą neturėtų jokios praktinės reikšmės (šio sprendimo 145 punktas).

153 Taigi darytina išvada, kad nagrinėjamu atveju PK turi trūkumų dėl to, kad Komisija PK nepateikė išankstinio padaryto pažeidimo sunkumo įvertinimo.

154 Vis dėlto vien šios išvados nepakanka ginčijamam sprendimui panaikinti. Pareiga įtraukti į pranešimą apie kaltinimus trumpą išankstinį inkriminuojamo pažeidimo trukmės, jo sunkumo ir klausimo, ar buvo padarytas tyčia, ar neatsargiai, įvertinimą nėra savitikslė, o skirta tam, kad pranešimo apie kaltinimus adresatas turėtų galimybę tinkamai apsiginti (žr. šio sprendimo 146 punktą bei pagal analogiją 76 punkte minėto sprendimo „Cementas" 156 punktą).

155 Taigi ši pareiga neatsiejama nuo teisės į gynybą principo ir nuo jo priklauso (žr. pagal analogiją 76 punkte minėto sprendimo „Cementas" 156 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką). Bendrijos teismas neturi pagrindo panaikinti Bendrijos priemonių dėl tokio parengiamojo dokumento, kaip antai pranešimas apie kaltinimus, trūkumų, neturėjusių jokių pasekmių atitinkamos įmonės gynybai. Todėl reikia nagrinėti, ar 153 punkte nurodytas trūkumas turėjo pasekmių *Corus* gynybai.

156 Šioje byloje savo atsakyme į PK, visų pirma jo 6 dalyje, *Corus* aiškiai pateikė argumentus, kuriais siekiama sušvelninti padaryto pažeidimo sunkumą. Konkrečiai *Corus* tvirtino, kad iš nagrinėjamo rinkų pasidalijimo susitarimo konteksto išplaukia, jog galimas jos pažeidimas buvo nepakankamai sunkus, kad pateisintų baudos skyrimą (žr. atsakymo į PK 6.3 punktą), kad ji buvo besitraukianti iš besiūlių OCTG vamzdžių bei transportavimo vamzdžių rinkos, tad jos vaidmuo šioje rinkoje tariamo pažeidimo padarymo metu sumažėjo (žr. atsakymo į PK 6.4 punkto 3 dalį) ir galiausiai, kad geografinė jos dalyvavimo apimtis bei su pažeidimu susijusių produktų kategorija buvo ribotos (atitinkamai žr. atsakymo į PK 6.4 punkto 2 dalį bei 6.5 punktą). Be to, būtina pažymėti, kad savo atsakymo į PK 3 dalyje *Corus* nurodė detalius argumentus dėl su šiais klausimais susijusių faktinių aplinkybių.

157 Taigi *Corus* neįrodė, kaip administracinės procedūros eiga bei ginčijamo sprendimo turinys pažeidimo sunkumo, taigi ir baudos dydžio atžvilgiu, galėjo būti kitokie, jei PK Komisija būtų patikslinusi, kuriai sunkumo kategorijai ji priskiria padarytą pažeidimą, Europos-Japonijos klube sudarius rinkų pasidalijimo susitarimą (šiuo klausimu žr. 71 punkte minėto sprendimo „PVC II" 1021 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką). Vien *Corus* tvirtinimas atsakymo 6.7 punkte, jog ji mano turėsianti dar vieną galimybę pasisakyti dėl baudų nustatymo metodo gairėse paminėtų kriterijų, šiuo atžvilgiu negali pakeisti jos teisinės padėties.

158 Galiausiai išsamumo dėlei reikia pažymėti, kad šią išvadą paremia tai, jog Pirmosios instancijos teisme *Corus* pateikė iš esmės tuos pačius argumentus (žr. 161 ir tolesnius punktus) kaip ir savo atsakymo į PK 6 dalyje (žr. 156 punktą), siekdama paneigti ginčijamo sprendimo 159–165 konstatuojamosiose dalyse atliktą jo 1 straipsnyje nustatyto pažeidimo sunkumo įvertinimą. Bendrijos teismas turi neribotą jurisdikciją iš naujo įvertinti pagal Reglamento Nr. 17 17 straipsnį paskirtų baudų dydį. Iš to išplaukia, kad jei šalis mano, jog Komisija klaidingai įvertino vieną iš su šiuo klausimu susijusių kriterijų, Pirmosios instancijos teisme ji gali pateikti visus argumentus, galinčius šį teiginį paremti.

159 Šiomis aplinkybėmis, net jei Komisija PK būtų pateikusi išankstinį pažeidimo sunkumo įvertinimą, nėra jokios priežasties manyti, kad savo atsakyme į PK *Corus* būtų pateikusi argumentus, kurie iš esmės skirtųsi nuo išdėstytų šio atsakymo 6 dalyje.

160 Atsižvelgiant į tai, kas prieš tai išdėstyta, šį ieškinio pagrindą, todėl ir prašymą panaikinti baudą, reikia atmesti.

Dėl prašymo sumažinti baudos dydį

Dėl ieškinio pagrindo, kad vertinant pažeidimo sunkumą buvo padaryta klaida

Šalių argumentai

161 *Corus* tvirtina, kad net jeigu ji iš tikrųjų būtų dalyvavusi ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatytame pažeidime, aplinkybė, jog buvo besitraukianti iš besiūlių

vamzdžių rinkos, reiškia, kad jos ekonominė padėtis gerokai skyrėsi nuo kitų nubaustų gamintojų. Todėl Komisija turėjo prieiti prie išvados, kad *Corus* pažeidimas buvo ne toks sunkus, ir nustatyti mažesnę pagrindinę baudos sumą nei kitų pažeidimo dalyvių atveju.

162 *Corus* taip pat pažymi, kad jos veikla tradiciškai buvo orientuota į Jungtinės Karalystės rinką, kuri, Komisijos nuomone, buvo tik „pusiau apsaugota" (ginčijamo sprendimo 62 punktas) ir kurioje egzistavo reikšminga Japonijos gamintojų konkurencija. Be to, *Corus* šioje rinkoje parduodami besiūliai OCTG vamzdžiai daugiausiai buvo sriegiuoti „premium" vamzdžiai, o ne ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nurodyti standartiniai sriegiuoti vamzdžiai. Todėl, *Corus* teigimu, nustatydama jos padaryto pažeidimo sunkumą, Komisija taip pat turėjo atsižvelgti į ir šiuos veiksnius.

163 *Corus* taip pat primena, kad ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytą pažeidimą Komisija laiko papildančiu 1 straipsnyje nustatytąjį. Todėl, jeigu būtų panaikintas 2 straipsnis, tai turėtų neišvengiamą poveikį tariamam *Corus* dalyvavimui 1 straipsnyje nurodytame pagrindiniame pažeidime.

164 Komisija pažymi, kad ginčijamo sprendimo 106 ir 162 konstatuojamosiose dalyse ji aiškiai atsižvelgė į tai, jog 1 straipsnyje nustatyto pažeidimo poveikis buvo ribotas, ir atitinkamai sumažino baudos dydį. Todėl *Corus* argumentas, kad jos dalyvavimo pažeidime poveikis buvo ribotas, šio proceso kontekste yra nereikšmingas.

165 Be to, ginčijamo sprendimo 2 straipsnio panaikinimas neturėtų įtakos baudos dydžiui, nes, kaip nurodo pati *Corus*, šio straipsnio pagrindu jokia atskira bauda nebuvo paskirta.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

166 Pirmiausia reikia pažymėti: nors ginčijamame sprendime Komisija aiškiai nepasirėmė baudų nustatymo metodo gairėmis, ji apskaičiavo baudų dydį taikydama gairėse nustatytą skaičiavimo metodą (šiuo atžvilgiu žr. 116 punkte minėto sprendimo *Hercules Chemicals prieš Komisiją* 53 punktą, kurį Teisingumo Teismas patvirtino apeliacine tvarka 1999 m. liepos 8 d. Sprendimu *Hercules Chemicals prieš Komisiją*, C-51/92 P, Rink. p. I-4235, ir jame nurodytą teismų praktiką).

167 Remiantis baudų nustatymo metodo gairių 1 A punktu, „vertinant pažeidimo sunkumą reikia atsižvelgti į jo pobūdį, įtaką rinkai, kur tai gali būti įvertinta, ir susijusios geografinės rinkos dydį". Ginčijamo sprendimo 159 konstatuojamojoje dalyje Komisija pažymėjo, kad spręsdama pažeidimo sunkumo klausimą ji atsižvelgia būtent į šiuos tris kriterijus.

168 Vis dėlto ginčijamo sprendimo 161 punkte, pagrįsdama savo išvadą, jog ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatytas pažeidimas yra „labai sunkus", Komisija iš esmės pasirėmė visų įmonių neteisėto elgesio pobūdžiu. Šiuo atžvilgiu ji nurodė sunkų antikonkurencinį rinkų pasidalijimo susitarimo, už kurį buvo skirtos baudos, pobūdį bei jo žalingą poveikį tinkamam vidaus rinkos funkcionavimui, pažeidimo tyčinį pobūdį bei slaptą ir institucionalizuotą konkurencijai apriboti sukurtos sistemos pobūdį. Tame pačiame punkte Komisija taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad „didžioji dalis OCTG (vamzdžių) ir besiūlių (transportavimo vamzdžių) Bendrijoje panaudojama keturiose nagrinėjamose valstybėse narėse, kurios sudarė plačią geografinę rinką".

169 Kita vertus, ginčijamo sprendimo 160 punkte Komisija konstatavo, jog „konkretus pažeidimo poveikis rinkai buvo ribotas“, nes du su juo susiję produktai, t. y. standartiniai OCTG vamzdžiai ir transportavimo vamzdžiai „projektams“, sudarė tik 19 % Bendrijos OCTG vamzdžių bei besiūlių vamzdžių poreikio, ir dėl technologinės pažangos dalis besiūlių vamzdžių paklausos galėjo būti padengta vamzdžiais su siūlėmis.

170 Taip ginčijamo sprendimo 162 konstatuojamojoje dalyje Komisija, dėl 161 konstatuojamojoje dalyje išvardytų veiksnių priskyrusi pažeidimą prie „labai sunkių“, atsižvelgė į palyginti nedidelę ginčijamo sprendimo adresatų nagrinėjamų produktų pardavimų apimtį keturiose valstybėse narėse (73 milijonai eurų per metus). Ši nuoroda į atitinkamos rinkos dydį iš esmės atitinka prieš tai pateiktą riboto pažeidimo poveikio įvertinimą, pateiktą ginčijamo sprendimo 160 konstatuojamojoje dalyje. Todėl Komisija, atsižvelgdama į pažeidimo sunkumą, nusprendė nustatyti tik dešimties milijonų eurų baudos sumą. Šiai kategorijai priskiriamo pažeidimo atveju baudų nustatymo metodo gairės nustatė baudos sumą „per 20 milijonų (eurų)“. Pažymėtina, kad atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą nustatytos sumos sumažinimas 50 % nuo paprastai „labai sunkaus“ pažeidimo atveju mažiausiai skiriamos baudos sumos parodo, kad nagrinėjamu atveju buvo tinkamai atsižvelgta į ribotą pažeidimo poveikį rinkai.

171 Galiausiai ginčijamo sprendimo 165 konstatuojamojoje dalyje Komisija konstatavo, kad visos įmonės, kurioms skirtas ginčijamas sprendimas, yra didelės, todėl nebuvo būtinybės sumažinti baudų atsižvelgiant į pažeidimo dalyvių dydį.

172 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad prieidama prie išvados, jog pažeidimas buvo labai sunkus, Komisija labiausiai rėmėsi šiuo pažeidimo pobūdžiu. Vis dėlto iš pirmiausia ginčijamo sprendimo 62, 67, 78 ir 80 punktuose nurodytų *Vallourec* dokumentų išplaukia, kad *Corus* ir *Vallourec* bendradarbiavo ypač glaudžiai.

173 Nagrinėjant *Corus* argumentą, kad ji buvo besitraukianti iš OCTG vamzdžių ir transportavimo vamzdžių rinkos, todėl jos ekonominė padėtis skyrėsi nuo kitų ginčijamo sprendimo adresatų padėties, visų pirma pažymėtina, kad subjektyvios priežastys, dėl kurių įmonė padaro pažeidimą, vertinant objektyvų šio pažeidimo sunkumą, nėra svarbios. Kol *Corus* nebuvo pasitraukusi iš atitinkamų rinkų ir aktyviai tebedalyvavo pažeidime, kuriuo ji kaltinama, laikinas jos buvimo šiose rinkose pobūdis nėra reikšmingas.

174 Kita vertus, reikia nurodyti, kad ginčijamo sprendimo 92 punkte Komisija konstatavo, jog 1994 m. vasario 22 d. savo vamzdžių sujungimo verslą *Corus* pardavė *Vallourec*, ir jos atveju pažeidimas tęsėsi tik nuo 1990 m. iki 1994 m. vasario mėnesio, kaip pažymėta ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje. Iš ginčijamo sprendimo 166 konstatuojamosios dalies išplaukia, kad *Corus* atveju apskaičiuota pažeidimo, kuriuo ji kaltinama, trukmė buvo tik ketveri metai – nuo 1990 m. iki 1994 m., o tai patvirtina aplinkybė, jog 167 konstatuojamojoje dalyje *Corus* buvo skirta 14 milijonų eurų pagrindinė bauda. Atsižvelgiant į visą ginčijamą sprendimą, darytina išvada, kad atliekant šį skaičiavimą 1990 m. buvo įskaityti, o 1994 m. nebuvo įtraukti.

175 Taigi šioje byloje, ypač atsižvelgiant į pirmiau paminėtą glaudų *Corus* ir *Vallourec* bendradarbiavimą, nėra jokios priežasties manyti, kad *Corus* neteisėtų veiksmų pobūdis buvo ne toks sunkus kaip kitų pažeidime dalyvavusių įmonių. Atsižvelgimas į trumpesnę ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatyto pažeidimo trukmę *Corus* atveju, kaip aprašyta šio sprendimo 174 punkte, pakankamai atspindi tai, jog 1994 m. vasarį *Corus* pasitraukė iš sriegiuotų vamzdžių rinkų.

176 Taip pat reikia priminti, jog įmonė gali būti patraukta atsakomybėn už visą kartelį, net jei būtų įrodyta, kad ji tiesiogiai dalyvavo imantis tik vieno ar kelių kartelio veiksmų, jeigu ji žinojo ar turėjo žinoti, jog susitarimas, kuriame ji dalyvavo, ypač atvykdama į reguliariai daugelį metų vykusius susitikimus, buvo bendros sistemos,

skirtos iškreipti konkurenciją, dalis ir jog ši sistema apėmė visas sudedamąsias kartelio dalis (71 punkte minėto sprendimo „PVC II" 773 punktas). Ypač atsižvelgiant į pirmiau minėtą glaudų *Corus* ir *Vallourec* bendradarbiavimą (taip pat žr. ginčijamo sprendimo 62, 67, 78 ir 80 konstatuojamąsias dalis), akivaizdu, kad *Corus* tiesiogiai dalyvavo Europos-Japonijos klube kuriant bendrą strategiją ir žinojo visas rinkų pasidalijimo susitarimo, sudarančio pažeidimą, už kurį buvo nubausta, detales. Todėl nagrinėjamu atveju nėra jokios priežasties manyti, kad *Corus* nėra atsakinga už visą kartelį.

177 Dėl aplinkybės, kad Jungtinės Karalystės ofšorinė rinka, svarbi *Corus* nacionalinės rinkos dalis, buvo apsaugota tik iš dalies, iš *Vallourec* dokumentų (žr. ginčijamo sprendimo 62, 67, 78 ir 80 konstatuojamąsias dalis) ir dokumentų „Pažyma prezidentams" bei „g) Japonai" („g) Japanese"), pateiktas Komisijos bylos 4909 puslapyje)) (žr. 84 konstatuojamąją dalį), kuriuos parengė *Corus* darbuotojai, išplaukia, kad *Corus* siekė kuo daugiau apriboti japonų pardavimus šioje rinkoje. Šiomis aplinkybėmis *Corus* negali veiksmingai remtis šia ribota apsauga, tvirtindama, kad jos pažeidimas nebuvo „labai sunkus". Be to, ribotas Jungtinės Karalystės ofšorinės rinkos apsaugos pobūdis jokiu būdu nepaneigia Komisijos išvados ginčijamo sprendimo 161 konstatuojamojoje dalyje, kad geografinė rinka, kuriai buvo daromas poveikis, buvo plati.

178 Dėl *Corus* argumentų, susijusių su ribotu jos dalyvavimo pažeidime poveikiu atitinkamoms rinkoms, visų pirma, kadangi jos nacionalinėje rinkoje egzistavo konkurencija su Japonijos gamintojais, ir ji daugiausiai prekiavo OCTG „premium" vamzdžiais, o ne standartiniais OCTG vamzdžiais, šiame kontekste reikia dar kartą priminti, kad nustačiusi 50 % baudą nuo minimalaus dydžio, paprastai taikomo „labai sunkaus" pažeidimo atveju, Komisija atsižvelgė į ribotą pažeidimo poveikį rinkai (šio sprendimo 170 punktas).

179 Teisinga, kad baudų nustatymo metodo gairių 1 A punkto šeštoji pastraipa numato galimybę „kai kuriais atvejais <...> diferencijuoti baudų dydžius, numatytus kiekvienoje iš trijų (pažeidimų) kategorijų, tam, kad būtų atkreiptas dėmesys į kiekvienos konkuruojančios įmonės nusikalstamos veikos specifinę svarbą ir tikrąją įtaką konkurencijai". Pagal šią pastraipą toks metodas tinkamas „ypač ten, kur skiriasi to paties tipo pažeidimus darančių įmonių dydis".

180 Vis dėlto iš baudų nustatymo metodo gairėse naudojamų frazių „kai kuriais atvejais" ir „ypač" aišku, kad diferencijavimas atsižvelgiant į konkrečios įmonės dydį nėra sistemingai naudojamas skaičiavimo etapas, kurį įsipareigojo taikyti Komisija, o tik galimybė veikti lanksčiai, kurią ši institucija numatė tam tikriems atvejams. Šiame kontekste reikia priminti teismų praktiką, pagal kurią Komisija turi diskreciją, leidžiančią jai atsižvelgti arba neatsižvelgti į tam tikrus kriterijus, apskaičiuojant skirtinų baudų dydį, pirmiausia turint mintyje nagrinėjamos bylos aplinkybes (šiuo klausimu žr. 1996 m. kovo 25 d. Teisingumo Teismo nutarties *SPO ir kt. prieš Komisiją*, C-137/95 P, Rink. p. I-1611, 54 punktą; 1997 m. liepos 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ferriere Nord prieš Komisiją*, C-219/95 P, Rink. p. I-4411, 32 ir 33 punktus bei 131 punkte minėto sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją* 465 punktą; taip pat žr. 1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *KNP BT prieš Komisiją*, T-309/94, Rink. p. II-1007, 68 punktą). Atsižvelgiant į pirmiau paminėtų baudų nustatymo metodo gairių 1 A punkto šeštąją pastraipą pažymėtina, kad Komisija išlaiko tam tikrą diskreciją, spręsdama baudų diferencijavimo pagal kiekvienos įmonės dydį tinkamumo klausimą.

181 Šiuo atžvilgiu taip pat reikia priminti, kad baudos konkurencijos srityje turi atlikti atgrasantį vaidmenį (šiuo klausimu žr. baudų nustatymo metodo gairių 1 A punktą). Taigi atsižvelgiant į tai, kad įmonės, kurioms buvo skirtas ginčijamas sprendimas, buvo didelės, ir tai akcentuota ginčijamo sprendimo 165 konstatuojamojoje dalyje, už pažeidimo sunkumą nustatytos baudos dar didesnis sumažinimas galėjo reikšti, kad baudų poveikis nebebus atgrasantis.

182 Vadinasi, reikia konstatuoti, kad šioje byloje netaikydama baudų nustatymo metodo gairių 1 A punkto šeštosios pastraipos Komisija neviršijo savo diskrecijos, kuria ji disponuoja remdamasi šiuo sprendimo 180 punkte nurodytais kriterijais, ribų.

183 Atsakant į *Corus* argumentą, jog galimas ginčijamo sprendimo 2 straipsnio panaikinimas turėtų poveikį baudos, skirtos siekiant nubausti už jo 1 straipsnyje nustatytą pažeidimą, dydžiui, pakanka pažymėti, kad už ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytą pažeidimą nebuvo skirta jokia bauda ir kad apskaičiuodama *Corus* faktiškai skirtos baudos dydį Komisija į šį pažeidimą visiškai neatsižvelgė (ginčijamo sprendimo 164 konstatuojamoji dalis). Todėl šis argumentas nereikšmingas.

184 Iš visų pirmiau išdėstytų aplinkybių išplaukia, kad šį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su teisėtų lūkesčių principo pažeidimu

Šalių argumentai

185 *Corus* tvirtina, kad, nesumažinusi jai paskirtos baudos, Komisija pažeidė jos teisėtus lūkesčius, kuriuos ji teisėtai galėjo turėti remdamasi pranešimo dėl bendradarbiavimo D 2 punktu. Pagal šią nuostatą įmonei, kuri neginčija pranešime apie kaltinimus nurodytų faktinių aplinkybių, bauda, kuri jai būtų skirta nebendradarbiaujant, turėtų būti sumažinta nuo 10 iki 50 %. *Corus* taip pat pabrėžia, kad pranešime dėl bendradarbiavimo Komisija pati pripažįsta, jog šis pranešimas gali sukelti teisėtus įmonių lūkesčius. Galiausiai taikydama analogiją ji remiasi 116 punkte minėtu 1991 m. gruodžio 17 d. Sprendimu *Hercules Chemicals*.

186 Jos nuomone, atsakant į Komisijos argumentą, jog pranešimas dėl bendradarbiavimo *Corus* nesukėlė jokių teisėtų lūkesčių, nes jis buvo paskelbtas tik 1996 m., pakanka nurodyti, kad PK *Corus* buvo nusiųstas tik 1999 metais. Be to, ginčijamame sprendime Komisija aiškiai rėmėsi pranešimu dėl bendradarbiavimo, sumažindama *Vallourec* ir *Dalmine* skirtas baudas.

187 *Corus* taip pat pažymi, kad iš teismų praktikos išplaukia, jog paskirtų baudų sumažinimas įmonėms, pranešusioms, jog neginčija faktinių aplinkybių, kuriomis Komisija grindžia savo kaltinimus, pagrįstas idėja, kad toks nurodytų faktinių aplinkybių pripažinimas gali būti panaudotas jų teisingumui įrodyti ir taip palengvintų Komisijos užduotį nustatyti Bendrijos konkurencijos taisyklių pažeidimus bei juos pažaboti (1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cascades prieš Komisiją*, T-308/94, Rink. p. II-925, 256 punktas).

188 Nagrinėjamu atveju savo atsakymo į PK 1.5 punkte *Corus* pareiškė neketinanti ginčyti faktinių aplinkybių, susijusių su ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatytu pažeidimu, nors ir nesutiko su pažeidimo egzistavimu. *Corus* pažymi, kad reikia atskirti nurodomas faktines aplinkybes ir šių aplinkybių teisinį kvalifikavimą. Ji teigia, jog aplinkybė, kad įmonė ginčija tik teisinį kvalifikavimą, nesumažina jos bendradarbiavimo apimties bei naudingumo pripažinus šias faktines aplinkybes. Ji tvirtina, kad kituose su neteisėtais karteliniais susitarimais susijusiose bylose Komisija įmonėms skirtas baudas buvo sumažinusi net tuomet, kai jos ginčijo pažeidimą sudarančius suderintus veiksmus ar tvirtino, kad nedalyvavo juos derinant (žr. 1998 m. sausio 21 d. Komisijos sprendimo 98/247/EAPB dėl EAPB sutarties 65 straipsnyje numatytos procedūros taikymo (byla IV/35.814 — Papildomas lydinio mokestis) (OL L 100, p. 55) 98–100 konstatuojamąsias dalis ir 1998 m. spalio 21 d. Komisijos sprendimo 1999/60/EB dėl EB sutarties (81) straipsnio taikymo procedūros (byla IV/35.691/E-4 — Šiluminės įrangos kartelis) (OL L 24, p. 1) 180 konstatuojamąją dalį). *Corus* nuomone, tuo pačiu pagrindu turėjo būti sumažintas jai skirtos baudos dydis.

189 Atsakydama į *Corus* argumentus apie jos tariamą bendradarbiavimą, Komisija visų pirma nurodo, kad pranešimas dėl bendradarbiavimo buvo paskelbtas tik 1996 metais. Kadangi ginčijamame sprendime nustatytus pažeidimus *Corus* nutraukė 1994 m. vasarį, šis pranešimas nagrinėjamoje byloje yra nereikšmingas.

190 Be to, atsakyme į pranešimą apie kaltinimus, ypač jo 3.15 punkte, susijusiame su ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatytu pažeidimu, *Corus* ginčijo ne tik faktinių aplinkybių vertinimą, bet ir patį neteisėto susitarimo egzistavimą. Taip ji privertė Komisiją įrodyti pranešime apie kaltinimus nurodytus faktus. Todėl negalima teigti, kad *Corus* pozicija palengvino Komisijos užduotį. Taigi tai negali būti laikoma bendradarbiavimu, kuris pateisintų įmonei skirtos baudos sumažinimą (1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Mayr-Melnhof prieš Komisiją*, T-347/94, Rink. p. II-1751, 309 punktas ir jame nurodyta teismų praktika bei 332 punktas). Pirmosios instancijos teismas yra aiškiai nusprendęs, kad įmonė, kuri ginčija pažeidusi EB 81 straipsnio 1 dalį, neturi teisės į tai, jog dėl bendradarbiavimo būtų sumažintas jai skirtos baudos dydis (1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BPB de Eendracht prieš Komisiją*, T-311/94, Rink. p. II-1129, 59 punktas ir sprendimo *Finboard prieš Komisiją*, T-338/94, Rink. p. II-1617, 262 ir 363 punktai).

191 Remdamasi prieš tai išdėstytomis aplinkybėmis, Komisija daro išvadą, kad Pirmosios instancijos teisme *Corus* tebeginčija faktus, kurie buvo išdėstyti ginčijamame sprendime. Todėl, jeigu *Corus* būtų galėjusi pasinaudoti teise, kad dėl bendradarbiavimo būtų sumažintas jai skirtos baudos dydis, Pirmosios instancijos teismo būtų reikėję prašyti panaikinti tą jos lengvatą bei padidinti nagrinėjamą baudą. Tokiu atveju *Corus* reikėtų laikyti įmone, kuri, pasinaudojusi teise į baudos sumažinimą dėl bendradarbiavimo, ginčija faktinių aplinkybių teisingumą, o tai pagal pranešimo dėl bendradarbiavimo paskutinį sakinį pateisina prašymą padidinti baudą. Todėl šioje byloje *Corus* turi pasirinkti tarp ieškinio pagrindų ir argumentų, remdamasi kuriais ji ginčija pažeidimo egzistavimą, bei argumento, kurį ji grindžia pranešimu dėl bendradarbiavimo, nes šie du jos ieškinio aspektai yra nesuderinami.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

192 Visų pirma reikia pažymėti, kad 1996 m. paskelbtas pranešimas dėl bendradarbiavimo galėjo paskatinti *Corus* savo atsakyme į 1999 m. balandžio 20 d. PK tvirtinti, kad ji „iš esmės" („substantially") neginčija su Europos-Japonijos klubu susijusių faktinių aplinkybių. Taigi jokios laikino pobūdžio aplinkybės neužkerta kelio galimybei, kad pranešimo dėl bendradarbiavimo pagrindu šiai įmonei galėjo kilti teisėtų lūkesčių.

193 Nagrinėjant klausimą, ar *Corus* skirtos baudos sumažinimas šioje byloje buvo pateisinamas remiantis pranešimu dėl bendradarbiavimo, ir todėl buvo pažeistas teisėtų lūkesčių principas, visų pirma pažymėtina, kad atitinkamos įmonės elgesys turėjo palengvinti Komisijos užduotį nustatyti Bendrijos konkurencijos taisyklių pažeidimus ir už juos persekioti (190 punkte minėto sprendimo *Mayr-Melnhof prieš Komisiją* 309 punktas ir jame nurodyta teismų praktika bei 332 punktas). Taigi pagal šį pranešimą nepakanka, kad įmonė abstrakčiai nurodytų neginčijanti tvirtinamų faktinių aplinkybių, jei bylos aplinkybėmis šis pareiškimas Komisijai yra visiškai nenaudingas.

194 Šioje byloje, ypač PK, Komisija tvirtino, kad Europos-Japonijos klubo nariai sudarė antikonkurencinį susitarimą, kurio tikslas ir poveikis buvo rinkų pasidalijimas. Nors ir pareiškusi, kad neginčija šių faktinių aplinkybių, *Corus* savo atsakymo į PK 1.7 punkte ir dar kartą jo 3.15 punkto antroje dalyje tvirtino, jog netgi darant prielaidą, kad toks susitarimas egzistavo, jo antikonkurencinis poveikis būtų buvęs nereikšmingas, todėl kyla jo komercinės logikos, o kartu ir egzistavimo klausimas. Pirmosios instancijos teisme ji pažymi, kad reikia atskirti pačias faktines aplinkybes, kurių ji neginčijo, bei jų teisinį vertinimą, su kuriuo ji nesutinka.

195 Vis dėlto reikia pažymėti, kad konkrečiu susitarimo, kurio tikslas, nepaisant jo galimo poveikio, yra rinkų pasidalijimas, atveju faktinių aplinkybių teisingumo pripažinimo iš esmės pakanka dviem esminiams EB 81 straipsnio 1 dalies pažeidimo elementams, t. y. susitarimo egzistavimui bei jo antikonkurenciniam tikslui, įrodyti.

196 Be to, reikia pažymėti, kad šioje byloje Komisija ir PK, ir ginčijamame sprendime iš esmės rėmėsi tais pačiais įrodymais ir kad didelė įrodymų dalis, pirmiausia Verluca pareiškimai ir įvairūs *Vallourec* dokumentai, yra susiję su slaptomis strateginėmis Europos-Japonijos klubo narių diskusijomis dėl susitarimo, ypač Bendrijos rinkų atžvilgiu (žr. visų pirma PK 56, 60, 63 ir 65 punktus bei ginčijamo sprendimo 62, 67, 73 ir 78 konstatuojamąsias dalis).

197 Vadinasi, reikia konstatuoti, kad savo atsakyme į PK *Corus* negalėjo ginčyti savo dalyvavimo susitarime ir antikonkurencinio tikslo, sudariusių vėliau ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatytą pažeidimą, kartu neginčydama faktų, susijusių su atitinkamomis diskusijomis bei jų turiniu.

198 Iš to išplaukia, kad tai, jog savo atsakyme į PK *Corus* iškelia klausimą dėl susitarimo egzistavimo, atsižvelgiant į bylos aplinkybes, suteikė pagrindą abejoti dėl įmonės pareiškimo tame pačiame atsakyme, jog ji neginčija faktinių aplinkybių, vertės, todėl šio pareiškimo reikšmė nėra aiški. Šį neaiškumą sustiprina aplinkybė, kad *Corus* savo pareiškimą sušvelnino žodžiu „substantially" („iš esmės"), nepaaiškindama, kuriuos konkrečius faktus ta išlyga apima.

199 Šiomis aplinkybėmis administracinės procedūros stadijoje Komisija negalėjo, kaip ir Pirmosios instancijos teismas šio proceso metu negali, nustatyti konkrečių faktų, kuriuos *Corus* pripažino ir kurių pagrindu įmonės bendradarbiavimas galėjo palengvinti Komisijos užduotį. Iš to išplaukia, kad nagrinėjamu atveju tai, jog *Corus* pripažino PK nurodytus faktus, negali pateisinti jai skirtos baudos sumažinimo, remiantis pranešimu dėl bendradarbiavimo, kaip jį išaiškina teismų praktika.

200 Remiantis tuo, kas pirmiau išdėstyta, šis ieškinio pagrindas atmestinas.

Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su vienodo požiūrio principo pažeidimu

Šalių argumentai

201 *Corus* visų pirma pažymi, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką vienodo požiūrio principas pažeidžiamas, kai panašios situacijos vertinamos skirtingai ar skirtingos situacijos vertinamos vienodai, išskyrus atvejus, kai toks skirtingas vertinimas objektyviai pateisinamas (1984 m. gruodžio 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Sermide*, 106/83, Rink. p. 4209, 28 punktas ir 1990 m. birželio 28 d. Sprendimo *Hoche*, C-174/89, Rink. p. I-2681, 25 punktas; tuo pačiu klausimu žr. 1994 m. kovo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *La Pietra prieš Komisiją*, T-100/92, Rink. VT p. I-A-83 ir II-275, 50 punktą). Ji priduria, kad į šį principą dažnai atsižvelgiama skiriant baudas (116 punkte minėto 1991 m. gruodžio 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Hercules Chemicals prieš Komisiją* 295 punktas; 1995 m. balandžio 6 d. Sprendimo *Trefileurope prieš Komisiją*, T-141/89, Rink. p. II-791, 185 punktas; sprendimo *Boël prieš Komisiją*, T-142/89, Rink. p. II-867, 128–135 punktai; sprendimo *Ferriere Nord prieš Komisiją*, T-143/89, Rink. p. II-917, 54–56 punktai; sprendimo *Martinelli prieš Komisiją*, T-150/89, Rink. p. II-1165, 57–61 punktai; 1996 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Van Megen Sports prieš Komisiją*,

T-49/95, Rink. p. II-1799, 56 punktas; 190 punkte minėtas sprendimas *Finnboard prieš Komisiją* ir 190 punkte minėto sprendimo *Mayr-Melnhof prieš Komisiją* 334–336 ir 352–354 punktai).

202 *Corus* tvirtina, kad *Vallourec*, kuriai skirta bauda buvo sumažinta 40 %, apsiribojo atsakymu į klausimus, Komisijos pareigūnų jai pateiktus atliekant patikrinimą vietoje; tai *Vallourec* privalėjo padaryti pagal teisės aktus, tai padarė ir *Corus*. Šiuo atžvilgiu ji pažymi, kad Verluca pareiškimai buvo padaryti atsakant į klausimus, kuriuos Komisija pateikė tik *Vallourec*.

203 Be to, *Dalmine*, kuriai skirta bauda buvo sumažinta 20 %, Komisijai tik pranešė, jog neginčija faktinių aplinkybių teisingumo, nepripažindama, kad dalyvavo pažeidime. Taigi ji nebendradarbiavo daugiau negu *Corus*. Todėl nevienodas vertinimas *Corus* atžvilgiu, kurio Komisija nepateisino savo atsiliepime į ieškinį, yra akivaizdus. *Dalmine* bendradarbiavo netgi mažiau nei *Corus* pirmiausia todėl, kad ji iš pradžių atsisakė Komisijai pateikti tam tikrą informaciją, kurios ši prašė, o vėliau ir savo atsakyme į PK, ir ieškinyje, kurį pareiškė dėl Komisijos pagal Reglamento Nr. 17 11 straipsnio 5 dalį jos atžvilgiu priimto sprendimo ir kuris buvo atmestas kaip akivaizdžiai nepriimtinas, siekdama pateisinti atsisakymą atsakyti į tam tikrus klausimus pasirėmė teise neteikti parodymų prieš save. *Dalmine* taip pat ginčijo sprendimų, kurių pagrindu 1994 m. gruodžio mėnesį Komisija atliko patikrinimus, teisėtumą, taigi ir Komisijos teisę pasiremti dokumentais, kuriuos gavo per šiuos patikrinimus (ginčijamo sprendimo 118 konstatuojamoji dalis).

204 *Corus* taip pat tvirtina, kad Japonijos ieškovės, kaip matyti iš ginčijamo sprendimo (174 konstatuojamosios dalis), nepasiūlė Komisijai jokio veiksmingo bendradarbiavimo ir kad per administracinę procedūrą jos ginčijo susitarimo egzistavimą, taigi jų situacija skiriasi nuo *Corus* situacijos. Kaip ir *Dalmine*, Japonijos gamintojai ginčijo

ir sprendimų, kurių pagrindu 1994 m. gruodžio mėnesį Komisija atliko patikrinimus, teisėtumą, ir Komisijos rėmimąsi dokumentais, kuriuos ji gavo per šiuos patikrinimus. *Mannesmann*, kaip tai irgi išplaukia iš ginčijamo sprendimo (174 konstatuojamoji dalis), niekada aiškiai nenurodė, ar ji ginčijo faktines aplinkybes, ir atsisakė pateikti tam tikrą informaciją, kurios Komisija prašė priėmusi sprendimą pagal Reglamento Nr. 17 11 straipsnio 5 dalį. Todėl atsisakiusi sumažinti *Corus* skirtą baudą ir traktavusi šią įmonę taip pat, kaip ir *Mannesmann* bei keturis Japonijos gamintojus, Komisija pažeidė vienodo požiūrio principą.

205 Komisija į tai visų pirma atsako, kad, nustatydama baudų dydį, ji disponuoja diskrecija; ir vienodo požiūrio sąvoka baudų srityje turi būti aiškinama atsižvelgiant į šią taisyklę (201 punkte minėto sprendimo *Martinelli prieš Komisiją* 59 punktas). Bet kuriuo atveju šis principas taikomas tik tais atvejais, kai panašios situacijos vertinamos skirtingai (116 punkte minėto 1991 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Hercules Chemicals prieš Komisiją* 295 punktas).

206 Tačiau šioje byloje egzistuoja objektyvūs skirtumai tarp *Corus* ir kitų ginčijamo sprendimo adresatų situacijos. Visų pirma *Vallourec* pateikė Komisijai labai naudingą pareiškimą raštu (1996 m. rugsėjo 17 d. Verluca pareiškimas; *inter alia*, žr. ginčijamo sprendimo 53 ir 170 konstatuojamąsias dalis) ir neginčijo faktinių aplinkybių, kuriomis Komisija grindė PK, teisingumo. Antra, *Dalmine* neginčijo faktinių aplinkybių, kuriomis Komisija grindė savo sprendimą (ginčijamo sprendimo 172 konstatuojamoji dalis), ir padarė tai be jokių išlygų; o *Corus* kėlė abejones dėl paties susitarimo egzistavimo. Bet kuriuo atveju, net darant prielaidą, kad sumažindama *Vallourec* ir *Dalmine* skirtas baudas Komisija padarė klaidą, *Corus* pateikto prašymo sumažinti jai skirtą baudą kontekste tai neturėtų jokios reikšmės. Galiausiai yra nesvarbu, kad *Corus* atveju priežastys, dėl kurių bauda nebuvo

sumažinta, skyrėsi nuo tų, kurios sutrukdė *Mannesmann* ir Japonijos gamintojams pasinaudoti teise į baudos sumažinimą, nes kad ir kokia būtų kitų įmonių situacija, *Corus* neįvykdė sąlygų, kurias šiuo atžvilgiu numato pranešimas dėl bendradarbiavimo.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

207 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką vertindama įmonių bendradarbiavimą Komisija negali nepaisyti vienodo požiūrio principo, kuris yra bendras Bendrijos teisės principas ir kuris yra pažeidžiamas, jei panašios situacijos vertinamos skirtingai, o skirtingos – vienodai, nebent toks vertinamas būtų objektyviai pateisinamas (2001 m. gruodžio 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo sujungtose bylose *Krupp Thyssen Stainless ir Acciai speciali Terni prieš Komisiją*, T-45/98 ir T-47/98, Rink. p. II-3757, 237 punktas bei jame nurodyta teismų praktika).

208 Taip pat reikia priminti, kad norint pateisinti baudos dydžio sumažinimą įmonės elgesys turi palengvinti Komisijos užduotį nustatyti Bendrijos konkurencijos taisyklių pažeidimus ir už juos persekioti (190 punkte minėto sprendimo *Mayr-Melnhof prieš Komisiją* 309 punktas ir jame nurodyta teismų praktika, 332 punktas bei šio sprendimo 193 punktas).

209 Būtina pažymėti, kad pastarojo kriterijaus atžvilgiu šioje byloje egzistuoja objektyvūs bei reikšmingi skirtumai tarp *Corus* ir *Vallourec* bei *Dalmine* situacijos.

210 Visų pirma *Vallourec* ne tik neginčijo faktinių aplinkybių, kuriomis Komisija grindė savo PK, teisingumo, bet ir – skirtingai nei *Corus* – pateikė rašytinius pareiškimus, ypač 1996 m. rugsėjo 17 d. ir spalio 14 d. Verluca pareiškimus, kurie Komisijai buvo labai naudingi (visų pirma žr. ginčijamo sprendimo 60, 62, 72 ir 108 konstatuojamąsias dalis).

211 Nė vienas *Corus* atstovas nebuvo padaręs pareiškimų, kurie būtų turėję panašią įrodomąją vertę ar apimtį kaip Verluca pareiškimai. 1997 m. spalio 31 d. *Corus* atsakymo, nurodyto ginčijamo sprendimo 66 konstatuojamojoje dalyje, apimtis bei įrodomoji vertė riboti, juo labiau kad neaišku, ar 1999 m. kovo 30 d. Komisijai adresuotu laišku *Corus* nesiekė jo atsiimti tiek, kiek jis susijęs su besiūlių vamzdžių procedūra (šiuo klausimu žr. 129 punkte minėto sprendimo *JFE Engineering ir kt. prieš Komisiją* 305–308 punktus).

212 Dėl *Corus* nurodomos aplinkybės, kad Verluca pareiškimai buvo padaryti atsakant į klausimus, kuriuos Komisija pateikė tik *Vallourec*, pakanka nurodyti, jog tyrimo stadijoje Komisija neprivalo pateikti vienodų klausimų visoms įmonėms, kurias ji įtaria dalyvavus pažeidime. Tokia pareiga galėtų apriboti Komisijos veiksmų laisvę atliekant tyrimus konkurencijos srityje ir taip pakenkti jų veiksmingumui.

213 Tiesa, jeigu toje pačioje administracinės procedūros stadijoje ir panašiomis aplinkybėmis įmonės pateikia Komisijai panašią informaciją dėl faktų, kuriais jos kaltinamos, jų bendradarbiavimo laipsnis laikytinas panašiu (207 punkte minėto sprendimo *Krupp Thyssen Stainless ir Acciai speciali Terni prieš Komisiją* 243–246 punktai).

214 Vis dėlto akivaizdu, kad šioje byloje taip nebuvo (žr. 211 punktą). Todėl ši teismų praktika netaikytina.

215 *Dalmine* atveju nustatyta, kad, remiantis ginčijamo sprendimo 172 konstatuojamąja dalimi, ir šioje byloje, ir byloje *Dalmine prieš Komisiją*, T-50/00, kuri buvo sujungta su šia byla bendram posėdžiui, ši bendrovė neginčijo faktinių aplinkybių, kuriomis Komisija grindė ginčijamą sprendimą. Nors savo atsakyme į PK *Corus* pareiškė neginčijanti Komisijos nurodytų faktinių aplinkybių, susijusių su vėliau ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatytu pažeidimu, šio pareiškimo, kaip buvo pažymėta 192–199 punktuose, dėl jo neaiškumo ir daugiaprasmiškumo nepakanka, siekiant pateisinti *Corus* skirtos baudos sumažinimą.

216 Todėl pakanka konstatuoti, kad kalbant apie faktinių aplinkybių pripažinimą *Dalmine* negalima kaltinti panašiu daugiaprasmiškumu, siekiant prieiti prie išvados, jog šiuo atžvilgiu Komisija vertino vienodai. Dėl kitų aplinkybių, kurias *Corus* nurodė, siekdama pagrįsti argumentą, jog *Dalmine* bendradarbiavo mažiau nei ji pati, pažymėtina, kad šios aplinkybės susijusios su *Dalmine* atsisakymu atsakyti į prašymus pateikti informaciją iki pranešimo apie kaltinimus pateikimo ir kad šios tyrimo stadijos atžvilgiu Komisija nenustatė jokio *Dalmine* bendradarbiavimo.

217 Iš to išplaukia, kad Komisija galėjo pagrįstai manyti, kad šios aplinkybės neturėjo jokio poveikio tam, jog *Dalmine* savo atsakyme į PK pripažino faktines aplinkybes, o kartu ir tam, kad dėl to Komisija, remdamasi pranešimu dėl bendradarbiavimo, sumažino *Dalmine* skirtą baudą 20 %.

218 Galiausiai, kaip pažymi Komisija, yra nesvarbu, jog *Corus* atveju priežastys, dėl kurių bauda nebuvo sumažinta, skyrėsi nuo tų, kurios sutrukdė *Mannesmann* ir Japonijos gamintojams pasinaudoti teise į baudos sumažinimą, nes prieš tai buvo nustatyta: kad ir kokia būtų kitų įmonių situacija, *Corus* neįvykdė pranešime dėl bendradarbiavimo šiuo atžvilgiu nustatytų sąlygų.

Dėl baudos dydžio skaičiavimo

219 Iš to, kas pirmiau išdėstyta, išplaukia, kad *Corus* skirta bauda turi būti sumažinta atsižvelgiant į tai, kad šioje byloje nustatyta, jog ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nurodytas pažeidimas truko trejus, o ne ketverius metus.

220 Kadangi pats baudų nustatymo metodo gairėse nustatytas ir Komisijos taikytas baudų skaičiavimo metodas šioje byloje nebuvo ginčytas, naudodamasis savo neribota jurisdikcija, Pirmosios instancijos teismas mano, jog šį metodą reikia taikyti atsižvelgiant į 219 punkte padarytą išvadą.

221 Taigi nustatoma 10 milijonų eurų pagrindinė suma ir papildomai po 10 % už kiekvienus pažeidimo trukmės metus, tai yra iš viso 30 %, o tai sudaro 13 milijono eurų. Dėl ginčijamo sprendimo 168 ir 169 konstatuojamosiose dalyse nurodytų

lengvinančių aplinkybių ši suma turi būti sumažinta 10 % ir todėl galutinė *Corus* skirtina bauda sudaro 11,7 milijonų eurų, o ne 12,6 milijonų eurų.

Dėl prašymo įpareigoti Komisiją grąžinti baudos sumą arba, nepatenkinus šio prašymo, sumą, kuria bauda būtų sumažinta, kartu su palūkanomis

222 Kaip buvo nuspręsta daugelyje sprendimų, priėmus sprendimą dėl panaikinimo, kuris galioja *ex tunc*, ir todėl panaikinto teisės akto atžvilgiu veikia atgaline data (1998 m. balandžio 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo sujungtose bylose *Asteris ir kt. prieš Komisiją*, 97/86, 99/86, 193/86 ir 215/86, Rink. p. 2181, 30 punktas; generalinio advokato P. Léger išvados 1996 m. birželio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimui *Ecroyd*, C-127/94, Rink. p. I-2731, I-2735, 74 punktas; 2001 m. spalio 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Corus UK prieš Komisiją*, T-171/99, Rink. p. II-2967, 50 punktas), pagal EB 233 straipsnį institucija atsakovė privalo imtis visų priemonių, būtinų nustatytų teisės pažeidimų pasekmėms pašalinti, o jau įvykdyto teisės akto atveju tai gali apimti pareigą atkurti ieškovo padėtį, kurioje jis buvo iki šio akto priėmimo (1971 m. kovo 31 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, 22/70, Rink. p. 263, 60 punktas; 1979 m. kovo 6 d. Sprendimo *Simmenthal prieš Komisiją*, 92/78, Rink. p. 777, 32 punktas ir 1987 m. vasario 17 d. Sprendimo *Samara prieš Komisiją*, 21/86, Rink. p. 795, 7 punktas; 1995 m. rugsėjo 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo sujungtose bylose *Antillean Rice Mills ir kt. prieš Komisiją*, T-480/93 ir T-483/93, Rink. p. II-2305, 59 ir 60 punktai bei minėto sprendimo *Corus UK prieš Komisiją* 50 punktas).

223 Todėl priėmus sprendimą dėl įmonei už Sutarties konkurencijos taisyklių pažeidimą skirtos baudos panaikinimo ar sumažinimo, svarbiausia iš EB 233 straipsnyje nustatytų priemonių yra Komisijos pareiga grąžinti visą ar dalį atitinkamos įmonės sumokėtos baudos, kiek šis mokėjimas priėmus sprendimą dėl panaikinimo turėtų

būti laikomas nepagrįstu. Ši pareiga taikoma ne tik nepagrįstai sumokėtai pagrindinei baudos sumai, bet ir palūkanoms nuo šios sumos (222 punkte minėto sprendimo *Corus UK prieš Komisiją* 52 ir 53 punktai).

224 Šiuo atveju nėra pagrindo manyti, kad Komisija neįvykdys savo pareigų, kylančių iš šio sprendimo kartu su EB 233 straipsniu.

225 Vadinasi, šiame procese sprendimo dėl šio prašymo priimti nereikia.

226 Taip pat reikia konstatuoti, kad dėl tos pačios priežasties nebereikia priimti sprendimo dėl *Corus* prašymo, kad Pirmosios instancijos teismas nurodytų imtis visų priemonių, reikalingų šiam sprendimui įgyvendinti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

227 Pagal Pirmosios instancijos teismo darbo reglamento 87 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, Pirmosios instancijos teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas. Kadangi šiuo atveju dalis kiekvienos šalies reikalavimų buvo atmesta, ieškovė ir Komisija padengia savo išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (antroji kolegija)

nusprendžia:

1. **Panaikinti 1999 m. gruodžio 8 d. Komisijos sprendimo 2003/382/EB, priimto pagal EB 81 straipsnio taikymo procedūrą (byla IV/E-1/35.860-B — Besiūliai plieno vamzdžiai) 1 straipsnio 2 dalį tiek, kiek joje nustatyta, kad šioje nuostatoje nurodytas pažeidimas ieškovės atveju egzistavo iki 1991 m. sausio 1 dienos.**

2. **Nustatyti 11 700 000 eurų pagal Sprendimo 2003/382 4 straipsnį ieškovės mokėtinos baudos dydį.**

3. **Atmesti kitą ieškinio dalį.**

4. **Kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Forwood Pirrung Meij

Paskelbta 2004 m. liepos 8 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Sekretorius

H. Jung

Pirmininkas

J. Pirrung

Turinys

Faktinės aplinkybės ir procedūra ..... II - 2332

Procedūra Pirmosios instancijos teisme ..... II - 2333

Šalių reikalavimai ..... II - 2333

Dėl prašymo panaikinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnį ..... II - 2335

Dėl ieškinio pagrindo, kad ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatytas pažeidimas neegzistavo ..... II - 2335

Šalių argumentai ..... II - 2335

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 2344

Dėl ieškinio pagrindo, kad dėl neatitikimo tarp PK ir ginčijamo sprendimo, susijusio su pasitelktų įrodymų vertinimu ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nurodytam pažeidimui nustatyti, buvo pažeista teisė į gynybą ..... II - 2352

Šalių argumentai ..... II - 2352

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 2353

Dėl prašymo panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį ..... II - 2355

Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje nustatyto pažeidimo nebuvimo pasekmėmis šio sprendimo 1 straipsnyje nustatytam pažeidimui konstatuoti ..... II - 2355

Šalių argumentai ..... II - 2355

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 2356

Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su klaida, vertinant ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nustatyto pažeidimo trukmę ..... II - 2358

Šalių argumentai ..... II - 2358

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 2359

Dėl prašymo panaikinti baudą ..... II - 2363

Šalių argumentai ..... II - 2363

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 2367

Dėl prašymo sumažinti baudos dydį ..... II - 2371

Dėl ieškinio pagrindo, kad vertinant pažeidimo sunkumą buvo padaryta klaida ..... II - 2371

Šalių argumentai ..... II - 2371

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 2373

Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su teisėtų lūkesčių principo pažeidimu ..... II - 2378

Šalių argumentai ..... II - 2378

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 2381

Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su vienodo požiūrio principo pa ž eidimu ..... II - 2383

Šalių argumentai ..... II - 2383

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 2386

Dėl baudos dydžio skaičiavimo ..... II - 2389

Dėl prašymo įpareigoti Komisiją grąžinti baudos sumą arba, nepatenkinus šio prašymo, sumą, kuria bauda būtų sumažinta, kartu su palūkanomis ..... II - 2390

Dėl bylinėjimosi išlaidų ..... II - 2391